

SLOVENSKI NAROD

Izšaja vsak dan popoldne, izvenredni nočnej in praznik. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 420 D

Upravništvo: Kraljeva ulica št. 5, prilije. — Telefon št. 394.
Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.
Poština plačana v gotovini.

25 letnica ljubljanskega tramvaja

Ljubljanska električna cestna železnica ima te dni svojo prvo večjo obletnico; praznuje petindvajsetletnico svojega obstoja.

Če se te obletnice spominjamo danes na uvodnem mestu, ni vzrok temu želja, zapeti slavo pesem podjoku in njegovemu 25 letnemu funkcioniranju v Ljubljani. Nasprotno, poglavje ljubljanske cestne železnice je popolnoma neprimerno za slavo pesem, prikladno pa za lametacije, za kritiko in za utemeljevanje potrebe po temeljitim in naglem izboljšanju.

Ko se je pred 25 leti gradila električna cestna železnica, je bila Ljubljana nekaj povsem drugačnega, nego je danes. Bila je običajno provincijalno mesto, deželna prestolnica, ki ni mogla preko pomena kranjskega glavnega mesta. Da je bila vrh tega središče slovenskega nacionalnega življenja, se v njenem ekonomskem razvoju ni mnogo poznalo. Gospodarsko so prevladovala bližnja večja mesta Trst, Gradec, Zagreb in Reka, središče večjih gospodarskih podjetij in trgovine.

Danes je Ljubljana sicer še vedno v provinci in govori o njej kot o tretji družini prestolici zares nima realnega smisla. Ali vendar je sedanja Ljubljana povsem različna od one pred 25 leti. Da si je upravnost samo središče ljubljanske oblasti, ki ni dosti večja od nekdanje Kranjske, je ostala središče Slovenije tako kulturno kot gospodarsko, trgovsko, finančno. Njen gospodarski radij sega še preko slovenskega okvira. Kot območno mesto ima razmeroma mnogo prometa, kot središče posebnega dela države je privlačna točka za najraznovrstnejše kongrese strokovnih organizacij, kot prometno križišče je postala zelo važna izhodna točka za letoviščenje in turiste. Naposled je Ljubljana kot centrum razmeroma najbolj industrializirane državne pokrajine postala zelo važna gospodarska središče, kakor priča lepo število bank ter drugih denarnih podjetij ali pa institucija veleposlaništev.

Morda smo porabili preveč prostora za dokazovanje, da je Ljubljani potrebna drugačna cestna železnica nego jo je imela tedaj. Čas postaja tudi v Ljubljani drag, kar bi se moralo razvideti tudi iz funkcioniranja ljubljanskega tramvaja. Mesto se naglo veča; ko mine stavbna kriza, se bo širilo še mnogo hitreje. Tega pa se morajo zavedati tudi oni faktorji, ki imajo besedo pri cestni železnici. Koliko se je že pisalo o potrebi, zvezati predmestja Vič-Rožna dolina, Šiška, Ježica in Moste-Vodmat-Sv. Križ z mestom. Ali se res ne da tega vprašanja premakniti z mrtve točke. Če ne bo drugače, bo treba resno misliti na avtobus ali kaj podobnega. Sicer pa sedanji vozovi cestne železnice prav gotovo niso več za Ljubljano sedaj je pač že čas, da ji odstopimo kakor drugi Piskopje; morda tam doživijo še eno petindvajsetletnico. Tudi vprašanje preložitve južno-železniške proge, s katerim je razširjenost omrežja cestne železnice neločljivo zvezano, se ne premakne z mrtve točke; menda so za bodočnost perspektive prav tako slabe. Toda Šiška in Rečna dolina, Sv. Križ in Ježica ne morejo čakati tako dolgo!

Skratka, poglavje ljubljanske električne cestne železnice se mora vzeti kot najnujnejše na dnevni red. Ljubljana se je zadnji čas lepo razvila; dobila je moderno tlakovane ceste, dobila je Aleksandrovo cesto in še marsikaj imenitnega, celo Ljubljanična struga si obeta v doglednem času boljšo usodo; — ne, s takim tramvajem, kakor doživlja sedaj svojo petindvajsetletnico, res ne moremo več živeti. S staro dobo naj umro tudi njeni organi, nova Ljubljana potrebuje novih institucij in moderne ter razširjene cestne železnice med prvimi.

PROTEST BEGRADSKOJUGOSLAVIJE

Beograd, 27. julija. Vodstvo „Jugoslavije“ je vložilo na JNS protest radi nedeljske finalne tekme proti Gradanskemu v Zagrebu in zahteva ponovitve tekme radi pristranosti in nesposobnosti sarajevskega sodnika Felverja.

TRAGIČNA SMRT TRŽAŠKEGA VELEBRODARJA

Trst, 27. julija. Včeraj popoldne je odveslal tržaški komandant Oskar Cosulich s svojim sinčkom v malem čolnu iz pristanišča v Porto Rose na morje. Radi neprevidnosti je otrok padel v vodo. Oče je skočil za njim, da ga reši. Ljudje, ki so prihitali na pomoč, so rešili otroka, med tem ko je komandant Cosulich utonil.

Orjune v ljubljanski oblasti razpuščene

Danes opoldne je ljubljanska policija izročila oblastnemu odboru Orjune dekret o razpustu vseh organizacij njegovega območja. — Ustavljen je tudi list Orjuna.

Ljubljana, 27. julija. Kakor poročamo na drugem mestu, je ljubljanska policija prejela ministrski odlok o razpustu Orjune v ljubljanski oblasti. Ob zaključku lista izvem, da je policija danes opoldne svoj nalog že izvršila. Izročila je dekret o razpustu Orjune oblastnemu odboru na roke njegovega pravnega zastopnika odvetnika g. dr. Čepudra.

Razpuščen je oblastni odbor Orjune v Ljubljani ter vse krajevne organizacije v ljubljanski oblasti. Zastave in drugo premoženje Orjuna se naj konfiskirajo. Društvene prostore oblastnega odbora in uredništvo lista „Orjuna“ je policija zaprla. Zato tudi list za enkrat ne bo mogel izhajati.

Napetost radi občinskih volitev narašča

Brezuspešne konference za pomirjenje v Beogradu. — Ministriški predsednik nima časa za sprejem uradniške deputacije! — Pritožbe na razpisne pogoje v Južni Srbiji.

Beograd, 27. julija. Danes popoldne so se sestali ministrski predsednik Uzunović in predsednik Narodne skupščine Tričković ter radikalni prvaki, stari Aca Stanojević. Na tem svojem daljšem sestanku so razpravljali o velikih razcepljenosti beogradskih radikalov, ki zadaje glavnemu odboru in vodstvu stranke težke brige. Po daljši razpravi je bilo sklenjeno, da pozovejo g. Bobića na sestanek in da ga poizkušajo prepričati, naj odstopi od samostojne kandidature. Sodi se, da bo ostala tudi ta intervencija brezuspešna in da pojdejo beogradski radikali z razdvojenimi listami v občinsko borbo.

Nato je bilo redigirano pismo, ki ga skupno odpošljejo Nikoli Pašiću. Pismo izroči Pašićevemu tajniku Sokoloviću, ki potuje te dni v Karlove Vary. Nato so razpravljali o razdvojenosti med notranjim ministrom Božo Maksimovićem in dr. Ninčevićem.

Dopoldne je bil opazen sestanek med predsednikom Radičevićem, klubom Pavle Radićem in ministrskim predsednikom Uzunovićem.

Radi prezaposlenosti ministrski predsednik Uzunović ni mogel včeraj sprejeti uradniške deputacije, ki je hotela intervenirati radi redukcije činovniških dohod. Deputacija poseti Uzunovića danes popoldne.

Poslanci Davidovićeve stranke premajajo vsak hip poročila o čimdalje večjih nasiljih, ki se vrše v Južni Srbiji in Črni gori. Ljuba Davidović je danes popoldne izročil notranjemu ministru Boži Maksimoviću nujno vprašanje, v katerem opozarja notranjega ministra na nezlišane zlorabe notranjemu ministru podrejenih organov v Črni gori in Južni Srbiji. Demokratiški poslanci so poslali kralju na Bled brzojavno pritožbo ter zaprosili za avdienco. Tudi novinarji so bili pozvani, da odpotujejo v Južno Srbijo, da se na lastne oči prepričajo o nasilstvih.

Zlorabe so dosegle — izjavljajo Davidovičevci — že tako mero, da si bo moral narod sam pomagati, ako bi naše državne oblasti in zlasti notranje ministrstvo ne ukrenili potrebnih korakov. Ko sta danes opoldne Ljuba Davidović in Kosta Kumanudi doznala, da se nahajata ministrski predsednik in radikalni klub v Narodni skupščini, sta zahtevala, da ju takoj sprejme. Napotila sta se v ministrsko sobo, kjer je Ljuba Davidović predložil ministrskemu predsedniku poslednje vesti o nasilstvih v Južni Srbiji. Ko je ministrski predsednik Uzunović nato zapustil ministrsko sobo, je odklonil novinarjem vsako izjavo.

Po informaciji iz okolice Ljube Jovanovića se zdi, da je ta bivši vodja radikalne stranke popolnoma na umiku. Jovanovićeve skupine ne bo postavila odvojenih občinskih list, marveč bo povsod glasovala za oficijelne liste radikalne stranke.

Komisija za izvrševanje zakona o priznanju zaslug z generalom Stepanovićem na čelu je zaključila svoje delo. Zaključeno je, da bodo na državne stroške prepeljani v Beograd zemeljski ostanki 50 narodnih poslancev, ki so umrli za časa svetovne vojne v inozemstvu. Na državne stroške bodo nadalje prepeljani v Beograd zemeljski ostanki bivšega ministrskega predsednika Stojana Novakovića iz Niša.

Italijanska ekspanzija na Balkanu

Načrt transbalkanske železnice. — Italija kupuje železnico Bitolj — Solun. — Albanija kot italijanska kolonija. Čudna vloga nove rumunske vlade.

Beograd, 27. julija. Jugoslovnsko časopisje je svoj čas poročalo o načrtu močnega italijanskega konzorcija, ki naznanja, da bo zgradil veliko transbalkansko železnico od Drača preko Tirane in Elbasana na Bitolj. Ni še znano, ali je italijanski konzorcij podvel kakorake pri vladi v Beogradu, ker je jasno, da bo imela beogradska vlada, vsaj za progo, ki bi tekla v naši državi, zadnjo besedo.

Ta italijanski konzorcij ni enostavna zveza poslovnih ljudi, marveč se za njim skriva določena smer italijanske ekspanzivne politike na Balkanu. Pred kratkim so italijanski listi poročali, da je isti konzorcij predlagal grški vladi, naj bi mu odstopila v odkup železniško progo, ki vodi od Bitolja na Ostrovo in odot v Solun. Ta vest je vzbudila v Grčiji veliko nevoljo. Ni še dolgo, odkar je italijanska vlada zahtevala od Grčije pravico kabotaže v grških vodah. Sedaj se je Italija zagledala tudi v železniško mrežo. „Messenger d'Athene“ trdi, da načrti italijanske politike niso osamljeni in lokalnega značaja, nego da gre Italija za dalekosežno ekspanzijo in nadvlado nad Balkanom. Italija hoče priti v direktno zvezo z Rusijo in si poizkušati zgraditi most preko Balkana. Z albansko železnico ter s primernimi prometnimi koncesijami v Rumuniji bi Italija dobila zelo hitro zvezo s srcem Rusije. Albanska in solunska železnica naj bi vrh tega skrajšali pot iz Italije preko Dardanel v Rusijo. Na vsak način si hoče Italija s takimi železniškimi načrti pridobiti primerno politično veljavo in soodločevanje v balkanskih zadevah.

Albanija je v zadnjem času itak postala povsem italijanska kolonija. Te dni

je bila podpisana trgovinska pogodba, ki daje Italiji prvenstvo vseh trgovskih koncesij. Finance, rudniki in brodarstvo se itak že nahajajo v italijanskih rokah. S koncesijo italijanske železnice Drač—Bitolj se sedanja odvisnost izpremeni v pravo vazalstvo.

Drugi most v italijanskih aspiracijah tvori Rumunska. Ministrski predsednik general Avarescu je upeljal povsem italijansko orijentacijo rumunske politike. Italijanski načrti z Rumunijo se drže tajno. Vprašanje Besarabije pa je trd oreh, v katerega bo morala Italija končno le ugrizniti, ako si bo hotela ohraniti istočasno prijateljstvo Rumunije in sovjetske Rusije. Anglija zasleduje italijansko politiko v Rumuniji glede sovjetske Rusije z največjo pozornostjo. Radi tega je razumljivo, zakaj molči italijansko časopisje o politiki Italije napram Rumuniji, med tem ko je tako zgovorno glede italijanske akcije na Balkanu.

Na vsak način mora jugoslovnska vlada posvetiti italijanski ekspanziji na Balkan svojo pozornost.

INTERVENCIJA JUGOSLOV. VLADE V RIMU.

Beograd, 27. julija. Kakor javljajo iz Trsta, je jugoslovnska vlada intervenirala pri rimski vladi, naj italijanske oblasti izročijo bandita Muleva, ki je pred enim mesecem izvršil ubojstvo bitolskega novinarja Spasoja Hadžipopovića. Atentator je preko Albanije pobegnil v Italijo.

1 avgusta v Kranju odkritje spomenika kralju Petru

Žalostne razmere v poplavljenih krajih

Voda še vedno pustoši in uničuje polja in naselbine. — Samopomoč prebivalstva. — Nevarnost kužnih bolezni radi razpadajoče mrhovine. — Ocenjevanje škode. — Nezadostne vladne pomoči.

Novi Sad, 27. julija. Dasiiravno je največja nevarnost že minula, obstoja vendar še opasnost, da se nasipi na več mestih porušijo. Po mnenju hidrotehničnega oddelka so nasipi radi trajnega in silnega pritiska vode zelo poškodovani in obstoja nevarnost, da ob najmanjšem povečanju pritiska popuste. Ker pa prihajajo vesti, da Dunav in Sava v svojih gornjih tokih konstantno padata, je upati, da ne bo prišlo več do nadaljnjih katastrof. Pri Nov. Sadu, kjer je Dunav v noči od sobote na nedeljo dosegel kulminacijo in najvišji vodostaj 651 cm nad normalo, je tekom včerajšnjega dne voda padla za 9 cm in je opaziti še nadaljnje padanje.

Pri Peči je voda v noči od nedelje na ponedeljak porušila velik del nasipa ter udarila proti Begeču. Prebivalstvo je z nadležnim naporom gradilo nasipe, da prepreči nadaljno prodiranje vode. Na desnem bregu Dunava je voda napravila veliko škodo pri Sremskih Karlovcih in pri Petrovaradinu. Petrovaradinska trdnjava, vojaška bolnica in mnogo vojaških poveljstev je poplavljenih. Več hiš so morali izprazniti. Pri Novem Seli je nevarnost še vedno zelo velika. Vojaštvo, 3 bataljoni 17. pesadijskega polka, grade pod poveljstvom polkovnika Ilića noč in dan nasipe. Velik del občine Novo Selo je pod vodo. Veliki župan Rajić se mudi neprestano v poplavljenih krajih in daje navodila in ukrepe za nadaljno delo na utrdbah. Voda, ki se radi porušena glavnega nasipa odteka preko poljan nazaj v Dunav, je včeraj dosegla Palanko. S tem je sicer mnogo polja na novo poplavljenega, vendar pa se je na ta način posrečilo rešiti pred poplavo druge, mnogo večje komplekske.

Sombor, 27. julija. Glasom najnovejših poročil komisije za ocenitev škode, povzročene od poplav v Bački, je poplavljenih nad 100.000 juter zemlje in porušenihih več tisoč hiš. Selo Vajska je popolnoma izginilo. Voda stoji v tej kotlini nad 3 m višine.

Verski boji v Mehiki

Mehiko, 27. julija. Ker je vlada odredila zaplenbo vsega cerkvenega imetja, so škofje izdali pastirski list, v katerem napovedujejo, da ukinjejo 1. avgusta cerkveno bogoslužje po vsej Mehiki. Pastirski list so podpisali vsi mehiški škofje.

Pariz, 27. julija. „Havas“ javlja, da so v soboto mehiške oblasti zaprle dva katoliška škofa, Mora in Pasquala.

iz ljubljanske kronike

Pri vsakomogočih ras, ki se pode navadno brez gospodarja po ljubljanskih ulicah, postajajo pasantom že prav zares nevarni. Popadi na ljudi se vedno bolj množijo, tako da prihajajo na policijo čimdalje pogostejše pritožbe. Ne mine skoro dan, da ne bi bila na cesti popadena in ugriznjena vsaj ena oseba, navadno pa jih je več. Sitnosti s svojimi psi pa imajo tudi oni, ki jih vodijo s seboj na vrhvac, pa se ljub tu temu neredko pripeti, da se pes odtrga in se zaleti v nič hudega slutečega pasanta, mu razgrza obleko, včasih pa tudi kožo. Tak slučaj je doživela te dni tudi urarjeva žena Marija Velkavrh. Šla je z nekimi znanci po Ruski cesti proti državnemu kolodvoru. Za njimi se je nakrat pripodil velik pes, se zaletel naravnost v gospo ter jo oklal na levi roki in na stegnu in ji strgal tudi obleko.

V Rokodetenskem domu v Komenskega ulici je bilo izvršenih zadnje čase več raznih tatvin. Včeraj zopet zmanjkalo v hiši stanujočemu Vincencu Grobljškemu več razne obleke v vrednosti 700 Din. Sprva so oškodovanci menili, da so izvršili tatvino neki bežanci, ki prihajajo v hišo, končno pa je padel sum na neko žensko. Kdo je pravzaprav tat, bo dognala preiskava.

V Črni vasi se je pred nekaj dnevi naselila ciganska družina. Odtlej niso imeli miru ne kokiši ne domači zajci. Še huje pa je oškodovala ciganska nadloga posestnike Uršulo Mezo. Ko se je v nedeljo za hip odstranila iz hiše ter pustila vrata v stanovanje odprta, jo je primahala okoli vogala ciganka. Ni pa šla v stanovanje skozi odprta vrata, marveč je krenila na vrt, kjer je videla odprto olno, skozi katero je skočila v spalno sobo. Tam je v naglici vlomila v omaro ter pokradla za okrog 1500 Din razne zlatnine. Po opravljenem delu se je odstranila po isti poti, po kateri je prišla v hišo. Ljudje so ciganko zunaj na cesti opazili, seveda pa takrat še niso videli, da je veljal njen obisk Mezetovim uram, verižkam in prstanom. Pozneje, ko je Mezetova tatvino opazila, pa je bilo že prepozno, kajti ciganska družina jo je že neznanokam popihala.

soko in je porušila vse hiše. V zadnjih treh dneh so izginili zadnji ostanki sredi in ruševin, ki so doslej še moleli iz vode. Nesrečno prebivalstvo, okrog 2000 oseb, živi pod milim nebom in obupno gleda svoje opustošene domove. Ministrstvo je nakazalo za prvo pomoč 30.000 dinarjev, kar pa niti ni dovolj, da bi se ublažila največja beda in glad. V Plavni je pod vodo 115 hiš. Či teh se je doslej porušilo že 87, tako da bo tudi to selo v par dneh popolnoma izginilo. Prebivalstvo je skrajno obupano in se niti ne bo več umaknil iz sela, temveč z zadnjimi naporji gradi nasip, da obvaruje vsaj par hiš, ki jih voda še ni dosegla in uničila. Okoli občine Bačko Novo Selo te prebivalstvo zgradilo obrambni nasip, tako da izgleda vas kot majhen otok v morju. Ženske in otroke so prepeljali preko Dunava v Srem, da jih obvarujejo pred skrajno nevarnostjo. Ako ne bo daljših katastrof, je upati, da je ta vsa rešena, četudi so vsa polja daleč naokoli popolnoma pod vodo in uničena. Ostali so vsaj domovi.

Z odtokom vode so se pojavile na opustošenih poljih cele grmade razpadajočih trupel poginule živine, kar razširja strahovito smrad. Poljedelski minister je radi tega poslal ministru za narodno zdravje pismo, v katerem ga opozarja na te pojave in se poziva na nemške liste, ki noračajo, da so se v Nemčiji v poplavljenih krajih začele strahovito širiti nalezljive bolezni. Minister za narodno zdravje je ukrenil vse potrebno, da odide v poplavljenega kraja večje število zdravnikov in sanitetnega osoblja s potrebnim razkuževalnim materialom. Ob enem se naproša vojni minister, da odredi posebne oddelke za očiščevanje pol in pokopavanje truheljih ostankov poginule živine in drugih odpadkov, ki lahko povzročajo bolezni. Minister za narodno zdravje upa, da mu bo s temi ukrepi uspelo preprečiti večje epidemije, ki bi bile sicer neizogibne.

SAMOMOR BANČNIKOVEGA SINA

Celovec, 27. julija. 18letni sin bankirja Reitzera si je včeraj pogoltn kroglo v senca. Razlog za samomor razvaljenega mladeniča tiči baje v nesrečni ljubezni.

ZASTRUPLJENJE V POLJSKI ARMADI

Berlin, 27. julija. „Berliner Tagblatt“ poroča iz Lodza, da se je v neki tamošnji vojaški enotici večje število vojakov zastrupilo s pokvarjenim mesom. Vojaki so bili prepeljani v bolnico. Uvedena je preiskava.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Žitni trg. Koruza, franco vagon nakladna postaja, 2 vagona, denar 190, blago 195, zaključek 195.

Efekt: Investicijsko posojilo iz leta 1921 72.50—73.50, Loterijska državna rentna za vojno škodo 300, Zastavni listi Kranjske deželne banke 20—22, Kom. zadolžnice Kranjske dež. banke 20—22, Celjska posojilnica Celje 193—195, Ljubljanska kreditna banka Ljubljana 175—195, Merkantilska banka Kočevje 90—94, Prva hrvaška štedionica Zagreb 866—870, Slavenska banka dd. Zagreb 50, Kreditni zavod Ljubljana 165—175, Strojne tovarne in livarne Ljubljana 112—115, Združene papirnice 102, Stavbna družba Ljubljana 55—65, Šešir, Škofja Loka, 103.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: Wien 799.24—803.24, Berlin 13.4925—13.5325, Bruselj 145—148, Italija 187.01—188.21, London 275.05—276.25, Newyork 56.466—56.766, Paris 144—146, Praga 167.38—168.38.

Valute: lira 187—188.20, dolar 56.0375—56.3375.

Efekt: 7% invest. pos. 1921 73—74, 2½% drž. rente 297—208, 298—8.5, Ljubljanska kreditna 175, Hrv. eks. banka 100—100.50, Hipotekarna banka 55.50—56, Prastredionica 867.50—872.50, Slavenska banka 50—51, Drava dd. Osijek 205, Sečera Osijek 265—270, Slaveks 117, Slavonija 31½—32, Trboveljska 340—345, Union, paromlin 300—340, Vevče 102—105, Agriaria 39.

INOZEMSKA BORZE

Curich: Beograd 9.11, Paris 12.75, London 25.12375, Newyork 516.625, Milan 16.775, Praga 15.30, Dunaj 73.05.
Trst: Beograd, 53.75—54, Paris 75.60 do 76, London 148.25—148.65, Newyork 30.45 do 30.65, Praga 90.20—90.60, Curich 589.50 do 592.50, Dunaj 430—433.

Oviranje Slovenije v tujskem prometu

Neumljivo postopanje nekaterih krogov v Beogradu. — Hoteno bagateliziranje in preziranje slovenskih letovišč. — Železniška karta brez Slovenije. — Najbližja pot na Jadran.

Poleg naše divne dalmatinske revljere ima Slovenija med vsemi ostalimi pokrajinami največ pogojev za razvoj tujkega prometa. Izgleda pa, da so gotovo krogi baš radi tega ljubosumni in skušajo pogubonosno politiko demontaže slovenske industrije, ki jo je uvedel g. Savič, raztegniti tudi na tujko-prometno panogo našega narodnega gospodarstva. Vedno bolj se namreč opaža tendenca, privabiti tujce v našo državo ne več preko Trsta in Jesenice, to je po naravni in najbližnji poti, temveč preko Dunaja in Budimpešte v Beograd, odkoder jih potem pošiljajo v Dalmacijo, Bosno in hrvaško Primorje, tako da se Slovenije po možnosti popolnoma izogne. Kakor sicer odobravamo, da se z vsemi sredstvi pospešuje in dviga poset tujcev na naši rivieri, pa stojimo na stališču, da se to ne sme vršiti na račun Slovenije, preko katere vodi naravna pot na jadransko obalo in vse ostale kraje naše države.

V ilustraciji tega početja naj navedemo le en primer, ki se odigrava baš te dni: Dne 16. t. m. je prispela v Jugoslavijo in sicer preko Budimpešte v Beograd večja družba Dancov, ki ima pač predvsem namen, da upozna našo državo in njene naravne krasote. V Beogradu je ostala tri dni. Iz Beograda so napotili te redke in za našo propagando tako važne posetnike v Sarajevo, kjer so se mudili preko nedelje, ponedeljka in torka. Od tam potujejo v Dubrovnik, kjer ostanejo štiri dni, v Splitu istotako štiri dni, v Zagrebu en dan, v Ljubljani pa ostanejo, reci in piši, cele štiri ure! Bled, Rogaška Slatina, Bohinj, Celje, Pohorje itd. sploh niso vredni ogleda! Iz tega se more logično sklepati, da se namenoma odvaja tujec od Slovenije. Ali je tem krogom ljube, da pustijo tujci svoj denar na Dunaju, v Budimpešti in Italiji??? To postopanje se je onazlože le lani in se letos izvaja še v večjem obsegu. Ako to absurdno in nesmiselno, za ves naš tujski promet kvarno početje ne bo prenehalo, bo slovenska hotelska industrija, ki se je začela šele v zadnjih letih postopno nekoliko oživljati, kmalu na tleh. Ali ti krogi prav nič ne pomislijo, kak udarec je to za gorato Slovenijo?

Končno še en primer, ki jasno kaže, da tudi gotovi uradni krogi to tendenco podpirajo: Lani je izšla na Dunaju neka angleška revija za propagando tujkega prometa. V tej reviji je tudi Slovenija

časno zastopana. To pa očividno ni ugajalo nekaterim beograjskim gospodom. Visok uradnik prometnega ministrstva in važen činitelj na polju tujkega prometa je za revijo sestavil posebno prometno karto, ki naj bi tujcem predločila najugodnejše in najkrajše železniške zveze z našimi tujko-prometnimi centri. V tej karti pa vodijo vse zveze edino le v Beograd in se od tam v Dalmacijo in ostale kraje. Slovenija sploh ni nikjer naznačena. Očividno namenoma je izpuščena železniška proga bivše južne železnice; Ljubljano, Bled itd. zamenjajo pa če gledaš se s tako močnim tiskovinskim sredstvom. Pač pa najdes na karti, ki so za tujski promet absolutno brezpomembni kot Dubica v Slavoniji(!), Kosovska Mitrovica itd. Založništvo je bilo na ta škandal sicer pravočasno opozorjeno, toda izjavilo je, da je dal dotični gospod v imenu prometnega ministra kraljevine SHS strog nalog, da se ne sme na tej karti prav ničesar spreminjati, ker bo sicer ministrstvo odtegnilo vsako podporo!

Kaj pomaga vse prizadevanje tujko-prometnih organizacij, kaj vse trud naše hotelske industrije, da z zmernimi cenami in solidno in realno postrežbo privabi tujce v naše kraje, ako se baš z one strani, ki je najbolj poklicana, da to stremljenje podpira in pospešuje, tako škandalozno postopa.

Izrečno naglašamo, da ne gledamo na stvar morda s kakega šovinističnega ali celo separatističnega stališča in nas zelo veseli, ako si merodajni činitelji prizadevajo, da pospešijo in povečajo poset divne naše dalmatinske riviere in ostalih krajev, kakor tudi odobravamo, da se gleda na to, da se zunanji svet spozna tudi z našo državno prestolico, vendar pa se naj to ne vrši na tako prisiljen način, kot kažejo gornji primeri. Naravna pot z Dunaja na našo jadransko obalo pač vodi edino le preko Slovenije in je absurdno, podaljševati potne strapače z ovinki preko Beograda. Tujec, ki ima namen, spoznati našo državo, gotovo ne bo opustil ogleda Beograda kot prestolice, oni pa, ki išče odihla na Jadranu, si pač želi kar najkrajše poti. Tendence pospeševanja tujkega prometa mora biti predvsem ta, da se ustvari kar možno ugodne in najkrajše zveze. Ako se bo postopalo v tem pravcu, bo od tega imela dobiček cela država in prav nihče se radi tega ne bo pritoževal!

rajevu ter pri glavni blagajni v Beogradu pa se lahko ves znesek vsak dan dvigne brez prejšnje odpovedi. Za vsako vlogo, ki jo preda vlagatelj pri pošti, dobi razen potrdila poštnega uradnika v knjižici sami še posebno potrdilo centrale Poštne hranilnice v Beogradu, doposlano po pošti, tako da je prevara popolnoma izključena.

Hranilna knjižica se lahko pri vsakem poštnem uradu prenese na drugo osebo. V to svrhu je potrebno, da se na pošti izpolni posebni zapisnik. Vsakdo lahko pooblasti kako drugo osebo, sorodnika, znanca, prijatelja itd., da za njega denar vloži, pa tudi dvigne. Tako lahko tudi društva, podjetja itd. svoje odločitve in uradnike pooblastijo za dviganje in vlaganje denarja.

Vlaganje denarja pri Poštni hranilnici je tako radi brezpogojne varnosti, kakor tudi radi enostavnega poslovanja vsakomur, ki si je more prihraniti, če tudi najmanjši znesek, prav toplo priporočati. Zlasti bi priporočali staršem, da vložijo za svoje otroke, vsakemu posebej kak manjši ali večji temeljni znesek in jih tako polagoma navajajo k štedenju. Ta pokret bodo brez dvoma radevolje podpirali, zlasti na deželi učitelji. Skušnje uče, da otrok, ki se je začel pravočasno navajati k štedenju in pravilno spoznavati vrednost denarja, nikdar ne bo zapravilec. In baš dandanes nam je štedenje potrebno bolj kot kdaj prej.

Velik protestni shod UJNZ

Pokrajinski odbor Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev v Ljubljani sklicuje za v sredo dne 28. t. m. ob pol 20. uri v dvorani Mestnega doma v Ljubljani velik javen protestni shod, na katerem bodo poročali zastopniki UJNZ o bojih za kredite delavskih mezd, proti odpustitvi in izprtju železniških delavcev in proti sistematičnemu uničevanju naših prometnih naprav. Vseled brezbriznosti merodajnih faktorjev grozi celokupnemu prometu Slovenije propad. Krediti za vzdrževanje obstoječih naprav so nezadostni, odpuščajo se najpotrebnejše delavstvo in tik pred zimo meče na cesto tisoče družin. Shod naj opozori najširšo javnost na katastrofalne posledice takega početja, obenem pa naj bo glasni memento železničarjev merodajnim krogom, da tako dalje ne gre. Ob tej priliki bodo železničarji tudi protestirali zoper ustavitve izplačila zakonito zajamčene 20% doklade nenastavljenemu osebju, ki vrši eksekutivno službo, proti odteglaju draginskih doklad in odpuščenju nastavljenega in nenastavljenega osebja. Ponovila se bo zahteva po zgradbi uradnih stanovanj za železničarje in po uveljavljanju pravilnikov in ostalih zahtev, ki so bile že ponovno predložene i direkciji i ministrstvu. Gre za vitalne interese železničarjev samih. Zato je dolžnost slehernega železničarja, da se shoda udeleži. Javnost pa stoji brez dvoma na strani železničarjev, upoštevajoč njihovo prizadevanje za izboljšanje naših prometnih razmer.

Stanovanjske težave

Prejeli smo: Nedavno se je vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem vzkljena obravnava, ki je zanimiva zato, ker osvetljuje razmere pri upravitelstvu hiš Kranjske hranilnice. V hišah te hranilnice v Gradščini stanujejo samo boljše stranke, med njimi tudi znan profesor. Ta je prejel po pošti anonimno pismo žaljive vsebine; izročil ga je grafologu, ki je na temelju priloženih pisem hišnega upravitelja prišel do zaključka, da je pisec nedostojnega anonimnega pisma sam upravitelj hiš Kranjske hranilnice Josef P. Tudi od sodišča določeni grafolog je našel zelo značilne podobnosti in dve priči, ki bi po mnenju imenovane stranke mogli priti v poštev pri anonimnem pismu, sta popolnoma odvrnili vsak morebitni sum od sebe. Posebno značilno za razmere v Kranjski hranilnici, ki trpi in škrti tega svojega administratorja, ki ga je svoj čas nemška vodilna osebnost spravila v Ljubljano iz generalnega štaba pruskega nemstva, pa je to, da je deželno kot vzkljeno sodišče ugotovilo, da je imenovani hišni upravitelj kot uradnik Kranjske hranilnice v službi nekorrektno ravnal v prid druge stranke, in zato je deželno sodišče imenovanega profesora zaradi očitke, da je upravitelj P. sleparsko ravnal s hranilno knjižico pri poselskih nagradah, oprostil. Zanimivo je tudi, da je neka priča, ki je stanovala v hiši Kranjske

hranilnice, pod prisego pred sodiščem izjavila, da je prodajala upravitelju ceneje mleko nego drugim; ko pa tega ni mogla več delati, jo je upravitelj tako dolgo sekiral, da jo je spravil iz hiše. Tudi neka druga priča, ki je šivala upraviteljevi ženi, je izjavila, da je bilo razmerje med njo in upraviteljem prav prijateljsko, dokler mu ni poslala računa za obleko.

To so stvari, ki odločno zahtevajo rešitve. Kaj pravi k temu odbor Kranjske hranilnice. Če tak človek še danes sedi kot uradnik v tajništvu Kranjske hranilnice, naj sedi, toda kot upravitelj bi bil povsod drugod brzokone nemogoč. Zadnji čas bi že bil, da bi predsedstvo ali odbor napravil tem razmeram konec.

Izpred sodišča

Ne prodajajte zarubljenih predmetov.

Nekateri se hočejo izogniti malo nerodni sodni prodaji zarubljenih predmetov na ta način, da zarubljeno blago sami prodajo. To pa je strogo prepovedano, ker zarubljeno blago je absolutno odtegnjeno zasebnemu razpolaganju. Kdor se proti temu pregreši, pride pred kazenski senat deželnega sodišča, ker jih toži drž. pravdnik radi pregreška po takozvanem devastacijskem zakonu.

To je skusila včeraj neka vdova, posestnica iz ljubljanske okolice, ki je prodala dva zarubljena pomladanska preščka in pa nekaj koruze in sena v skupni vrednosti za 3335 Din. in pa nekaj zarubljenih sodčkov za 2868 Din. Zena se je zagovarjala, da je bila v potrebi in stiski in da ni imela namena oškodovati svojih upnikov, ker je se dosti premoženja pri hiši. Z ozirom na ta zagovor, da si bo zapomnila, da se zarubljenih predmetov ne sme prodajati.

Tatvine bakra.

V zadnjem času je bilo ukradenko iz podstrešja papirnice v Vevčah več bakrenih cevi v skupni vrednosti 3780 Din. Ta baker so tatiči razprodali v Ljubljani. Družba se je zatekla v neko gostilno, kjer so se fantje širili ure gostili, jedli in pili, nato pa so plačali s skupščino za baker cehe, ostanek pa so si razdelili. Tatovi bakra so bili že svoječasno obsojeni, danes pa je prišel pred kazenski senat še en dečko, ki je tudi pomagal pri razprodaji bakra. Ker je fant moral vedeti, da gre za prodajo ukradenega blaga so ga z ozirom na njegovo mladost po izredni milosti obsodili prvič samo na 3 tedne težke ječe, da se bo fant zapomnil, da vodi tatinska družba v zlo in da je bolje hoditi, če tudi malo bolj skromno, vendar pa bolj ravno, po poštenih potih.

Huda nočevalka.

Je neka Ivana Siklova, vdova, šetkarica, ki dela in popravlja krtače in baranta z njim po vaseh in selih. Nočuje po kmetih v kozoletih, hlevih, skednjih, po zimi pa se spravi pri umiljenih ljudeh tudi v kako gorko kamro. Nekoč pa je imela žena emolo. Dva orožnika sta jo iztaknila v hlevu Ivana Semarjca pri Sv. Križu. Imela je takrat pri sebi potni list izstavljen od ljubljanske policije, da se vrne domov in sicer v Osek pri Mariboru. Krenila pa je v napačno smer in je hotela zopet po svetu. Ker tudi ni imela pri sebi nobenih sredstev, sta jo orožnika aretirala. To pa je hudo krtačarico tako razjezilo, da je orožnike prav pošteno ozmerjala n to z ne baš lepimi izrazi.

S to neprevidezostjo pa si je žena nakopala še 14 dni zapore radi žaljenja uradnih oseb v službi po znanem § 104, ki je posebno za take vročerkveze zelo opasen. Zena je kazni sprejela, rekla pa je, da ima kljub temu ona prav.

NOGAVICE
z znamko in žigom
„KLJUČ“
najboljše, najtrpežnejše,
zato najcenejše.

Beležnica

KOLENDAR.

Danes, torek: 27. julija 1926: katoličani; Avrelija, pravoslavni: 14. julija 1926: Akila; muslimani: 16. moharema, 1345, židje: 16. aba 5686.

Jutri: sredo, 28. julija 1926, katoličani: Viktor, pravoslavni: 15. julija 1926. Křil in Julita, muslimani: 17. moharema 1345, židje: 17. aba 5686.

DANASŠNJE PRIREDITVE.

Kino Matica in Ideal: Zaprt. — Ljubljanski dvor: »Komedijanti«.
Jutri: Ob pol 20. protestni shod UJNZ v Mestnem domu.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Trnkoczy, Mestni trg, Ramor, Miklošičeva cesta 36.
Jutri: Bohinc, Rimska cesta 24, Leustek, Resljeva cesta 1.

Sport

Kolesarske dirke Primorja

V nedeljo se je vršila kolesarska dirka ASK Primorja v Ljubljani na 106 km dolgi progi Ljubljana — okrog Blejskega jezera — Ljubljana. Dirke se je udeležilo 9 dirkačev kolesarske liriije in Primorja. V lepi skupini so startali ob 13.06 pri 2 km gorenjske ceste v Gornji Siski. Do št. Vidja je celja skupina vozila skupaj v lepem tempu. Takoj za št. Vidom je imel Meze defekt ter pri tem povzročil še padec Glaviča in Nasgodeta. Par minut kasneje je imel Glavič, baš ko je bil na tem, da ujame vodilno skupino, tudi sam defekt in je zato izstopil od tekme. Pred Medvodami je ista usoda doletela Nagodeta, ki se je radi tega tudi umaknil. Kmalu za Medvodami sta se pridri pnevmatiki Hvali in Zanoškariju iz prve skupine. Urno sta popravila ter prišla kmalu zopet v vodstvo. Pod klancem v Kranju sta morala zopet popravljati in Zanoškarij je imel nato izven Kranja še tretji defekt. Tako je zaostal in vodilne skupine do Bleda ni mogel več ujeti.

Vsi defekti so bili povzročeni po žebaljih, ki so bili na cesti od št. Vidja do Kranja posuti tako na gosto, da je skoraj izključeno, da bi šlo samo za slučaj. Utemeljjen je sum, da so žeblje iz klove kakšnega vzroka nalašč natrosili neznani zlobneži.

Tekmovalci so pasirali Bled v naslednjem redu: 1. Hvala ob 3.03, 2. Kosmina ob 3.04, 3. Zanoškarij ob 3.07, 4. Meze ob 3.08, 5. in 6. Goltes in Pelc ob 3.12. Kokalj je malopred Bledom radi defekta odstopil. Okrog jezera so vozili vsi dirkači brez večjih incidentov. Na povratku je zadel Hvala na blejskem klancu v neki avto in si tako poskodoval kolo, da dirke ni mogel nadaljevati. Od Kranja nazaj do št. Vidja so se vnovič ponavljali defekti radi žeblijev, tako da je odstopil še Kosmina.

Na cilj so prispeli: 1. Srečko Zanoškarij (Primorje) v 4 : 04 : 54, 2. Vilko Merc, 3. Pavel Pelc in 4. Ivan Goltes, vsi trije člani kolesarske liriije. Dirko je dobro organiziral in vodil tehnični kolesarski referent Primorja g. Brumat, kateremu je na potu pomagala g. Besednik s svojim avtomobilom.

Nogometne tekme za kraljev pokal

V nedeljo so bile s senzacionalno zmago Gradjanskega nad beogradsko Jugoslavijo zaključene tekme za državno prvenstvo v nogometu. Ze prihodnjo nedeljo se sedaj prično nogometne tekme med reprezentancami naših podsavezov za dragoceno in častno darilo kraljevega pokala. Za prvo kolo so bili izrečeni naslednji nasprotniki: V Zagrebu reprezentanci Sarajeva in Zagreba, v Splitu reprezentanci Beograda in Splita, v Ljubljani pa reprezentanci Osijeka in Ljubljane. Subotica bo počivala.

Izid tekme v Splitu je docela negotov. Beogradska reprezentanca je sicer skoro gotovo močnejša od splitske, zato pa bo morala igrati na tujem igrišču. V Zagrebu bo gotovo zmagala zagrebska reprezentanca, v Ljubljani pa ljubljanska, ako ne bo zopet presenetila s popolno odpovedjo, kakor je že tolikokrat.

Ako zmaga v finalni tekmi tudi letos zagrebska reprezentanca, preide kraljev pokal definitivno v njeno last.

Hranilne vloge pri Poštni hranilnici

S 1. julijem letošnjega leta je naša poštna uprava po preobrtu zopet otvorila in oživljavila ustanovo poštnih hranilnic. Ta korak je z narodno - gospodarskega stališča brez dvoma toplo pozdraviti, zlasti še, ker je Poštna hranilnica poleg tega, da omogoča hiter in povsem enostaven denarni promet, v stanju, da v veliki meri pospeši in dvigne štedenje malega človeka, kojega prihranki so najtrudnejša in najsigurnejša podlaga našega narodnega premoženja.

Z ozirom na veliko važnost, ki jo je pripisati tej ustanovi, prinašamo v naslednjem najvažnejše določbe, tičeče se poštno-hranilničnega prometa.

Vsaka oseba, tudi nedoleten otrok, lahko vloži svoj denar pri Poštni hranilnici v Beogradu, odnosno njenih podružnicah v Ljubljani, Zagrebu in Sarajevu na podlagi hranilne knjižice. Pri tem pa je treba upoštevati, da ni treba morda radi tega hoditi v Ljubljano, ampak se denar lahko vloži in prav tako zopet lahko dvigne pri vsaki eni poštni uradu v naši državi. Lahko se n. pr. zgodi, da nekdo, ki je vložil svoj denar pri Poštni hranilnici v Ljubljani, pride nekam v Južno Srbijo, kjer pa nujno rabi svoj denar. Sedaj mu ni treba še le pisariti v Ljubljano, kakor mora to storiti,

ako bi imel denar naložen v banki ali kakem drugem zavodu, temveč lahko gre s hranilno knjižico k najbližjemu poštnemu uradu in dobi tam denar takoj izplačan.

Na eno knjižico se lahko za enkrat vloži največ 25.000 Din. Vsaka oseba lahko ima na svoje ime le eno hranilno knjižico. Za otroke lahko vlagajo in dvigajo denar starši, odnosno njih pooblaščenci namestniki. Vložen denar se obstrukuje po 4%. Obresti niso podvržene davku in se zneske do 2000 dinarjev tudi v nobenem slučaju, niti sodnijsko ne smejo zarubiti. Ta denar je za vsakogar nedotakljiv. Hranilna knjižica se izdaje brezplačno. Dopisovanje s Pošno hranilnico radi vlaganja, dvigovanja denarja, pooblaščenja tretje osebe itd., je poštnine in vseh drugih poštnih pristojbin oproščeno.

Kdor hoče vložiti svoje prihranke pri Poštni hranilnici, naj pri najbližjem poštnem uradu zahteva »Prislopnico«. To tiskovino, ki jo dobi brezplačno, naj v vseh rubrikah pravilno in točno izpolni in jo s prvo vlogo od najmanj 10 dinarjev preda na pošti ali pa pošlje na podružnico Poštne hranilnice v Ljubljani, nakar dobi doposlano hranilno knjižico. Denar se lahko dvigne dnevno pri vsakem poštnem uradu in sicer do 1000 Din. Za večje zneske je treba izpolniti tiskovino »Odpoved«, ki se nahaja v knjižici, in jo predati poštnemu uradu, ki mu nato zahtevani znesek pošlje po pošti, kamor želi. Pri podružnicah Poštne hranilnice v Ljubljani, Zagrebu in Sa-

P. Ripson:

„Na pragu smrti“

Kinoroman.

Pet dni pozneje se je Mauretania vsidrala pred Southamptonom. Grant pa ni vedel, da se s istim parobrodom pelje v Anglijo tudi Nelly, ki se je vozila, ker ni imela dosti denarja, na ladji v tretjem razredu, dočim je Grant bil v prvem, tako da drug za drugega nista vedela. Tudi pri izkrcanju se nista srečala.

Pool je bil že precej časa v Londonu. Naselil se je najprvo v hiši, koje naslov je dobil Grant od Nelly in ki se je nahajala v vzhodnem delu Londona na robu takozvanega kitajskega predmestja. Ta vila je bila nekak glavni stan mednarodne vlomilske in roparske tolpe, ki je imela zveze po vsem svetu. Skrivališče teh ljudi je bilo dobro izbrano, kajti londonska policija se za kitajski del mesta le bolj malo briga, prvič, ker si v njem ne more dosti pomagati, drugič pa, ker so Kitajci v splošnem prav pošteni ljudje in se tu dogodi prav redko kak slučaj, pri katerem bi policija morala poseči vmes.

Roparska vila je bila čisto skromno opremljena. Na zunaj je izgledala kot hišica kakega poštenega meščana. Stala je sredi gosto zaraslega vrta in ropari so prihajali v njo le posamič in ponavadi

po noči, da ne bi zbudili suma. Razen tega je pa vrt te vile mejil na dve vzporedni cesti in je imel z obeh strani vhod, tako, da je bil izhod roparjem v slučaju policijskega napada z ene strani zasiguran na drugo stran.

Pool sam je stanoval v sosesčini, kajti zdelo se mu je le prenevarno stalno bivati v razbojniškem gnezdu. Zvezati si je pa dal svoje stanovanje s posebno telefonsko zico z roparsko vilo.

Ko je Nelly zapustila v Southamptonu Mauretanijsko, se je takoj podala na kolodvor in se s prvim vlakom odpeljala v London. Čim bolj se je pa bližala cilju svojega potovanja, tem tesneje ji je bilo pri srcu. Nešteto krat se je spraševala, na kak način jo bo Pool sprejel. In ko je pozvonila v Londonu na vratih roparske vile, ji je od strahu skoraj postalo slabo. Malo zamreženo okno v vratih se je odprlo in nekdo jo je par trenutkov opazoval, potem so se vrata odprla in mlad gospod jo je vprašal, česa želi.

— Recite Mr. Poolu, da je Nelly tu. Možaku je menda bilo to ime že znano, kajti spustil jo je v hišo, jo vedel v sobo ter ji dejal, naj malo počaka.

Nelly se je sedela v naslonjač in ostala sama v sobi. Čakala je skoraj pol ure. Slednjič so se vendarle odprla vrata, a v sobo ni vstopil Pool, temveč Hawkins, najintimnejši Poolov prijatelj, ki je bil takorekto njegov osebni tajnik. Samo njemu v celi toliki je Pool popolnoma zaupal. Nelly za je dobro poznala

od prej, saj je bil sootrudnik pri raznih zločinih, ki so jih bili skupno izvršili. Priključilo se mu je nasmehnila ter tako zatajala naraščajoči notranji nemir. Podala mu je prijazno roko in ga vprašala:

»No, moj dragi Hawkins, kaj mi boste povedali novega?«

»Novega? Mislim, da ste ravnotako obveščeni kot jaz.«

»Obveščena o čem, dragi moj Hawkins?«

»Kaj vam ni znano, da je Mr. Pool umrl?«

»Umrl?« je kriknila Nelly preplašeno in prebledela. »Umrl? Toda kdaj in na kak način?«

»Mora biti že štiri ali pet dni, kdo ve? Na kak način, mi ni znano. Saj veste, da pri našem poslu človek nikdar ne ve, kje in kdaj mu bide zadnja ura. Istina je, da je Mr. Pool mrtev. da je pokopan in da se nam nikoli več ne vrne.«

Ta novica je Nelly strahovito potrla. Ta prokleti človek je je bil izigral, potegnili jo je bil s seboj v zločinski življenje, potem jo je zahrbtno zapustil, mesto da bi delil z njo pridobljeno premoženje in vrhu vsega je pa sedaj umrl ter jo pustil brez sredstev, takorekto na cesti. Zjokala se je nad samo seboj in nad svojim izgubljenim življenjem.

Hawkins je bil pretkana propalica in se je navidez držal silno žalostno in ginjeno. Pustil je nekaj časa Nelly, da se je izinkala in molče je sedel pred njo.

»Kaj sedaj?« ga je vprašala Nelly.

»Sedaj bo ta hiša prodana in ker Pool ni zapustil sodno priznanih dedičev, dobi država vse izkupiček... Pa da ne pozabim, Pool je pustil pri meni pismo za vas in to vam hočem takoj prinesiti.«

Odšel je, se vrnil čez par minut in dal Nelly pismo, zapečateno z velikimi pečati. Na naslovni strani je stalo zapisano: »To pismo naj se izroči gospodini Nelly v slučaju, da pride, ako je pa v doglednem času ne bo, naj se izroči osebi, koje ime stoji v pismu.«

Nelly je torej dospela ravno še o pravem času. Naglo je odtrgala pisemski ovov in pričela citati Poolovo pismo. Bilo je polno ljubeznivih stavkov. Pool jo je prepričeval, naj nikar ne misli, da jo je hotel zapustiti, toda bil je prisiljen po okolištnosti, da tako postopa. V znak, da ji je bil res naklonjen in jo je ljubil, ji zapušča vse dragulje, ki jih je ukradel Mr. Deckerju. Ti so skriti zajedno s skrivnostnim bodalom princa Narja.

Zadnji stavek pisma se je glasil:

»Edino moj prijatelj Tim, ki stanuje v Londonu, Dicke Street št. 77, pozna skrivališče. Pojdi s tem pismom k njemu in povedal ti ga bo.«

Nelly, ki nekaj časa Hawkinsu kar ni mogla verjeti, da je Pool res umrl, je na podlagi tega pisma spoznala, da jo je ranjki lopov res imel rad, kajti drugače bi ji ne bil zapustil ogromnega premoženja. Bila je že na koncu svojih skromnih denarnih sredstev in zato je bilo na,

ravno, da se je takoj pobrigala za Mr. Tim. Ki ji je bil čisto neznan. Zahvalila se je Hawkinsu za pismo in mu je dejala, da ga bo kmalu bogato nagradila za uslugo, katero ji je s tem storil. Nato je odšla iz hiše ter se hotela nemudoma podati k možaku, ki je vedel za skrivališče draguljev. Na cesti ji je prišel nasproti Grant. Srečala sta se tako, da se ji ni mogel umakniti. Ko ga je zapazila, je takoj stopila k njemu in videč njegov nejevoljni izraz, mu je naglo dejala:

»Mr. Grant imam silno važne novice za vas in kot za nalašč sem vas srečala. Vem, kje se nahaja skrivnostno bodalo, ki ga iščete. Pojdite z menoj, da vam vse razložim.«

Ko je Grant zvedel to novico, se ni obotavljal, temveč je šel s to žensko, do katere ni imel niti najmanjše simpatije, na katero je bil pa vsled okolištnosti navezan. Šla sta do prvega križišča cest in tu sedla na teraso predmetne kavarnice. Nista pa videla, da sta bila zasledovana. Ko je namreč Nelly odšla iz hiše banditov, se je na zadnji strani vrta prikadal možak, eden tolpe, kateremu je dal Hawkins naročilo, naj ji sledi. Pa tudi Grantu je nekdo sledil že ves čas, odkar je bil stopil na kopno v Southamptonu. Bil je to član tajne indijske organizacije, ki je na brzojavno povelje princeze Sorije počakal Grantu pri izkrcanju in mu nato sledil dan na dan kakor senca ter opazoval vse njegove korake.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 27. julija 1926.

— **Inšpekcijsko potovanje ministra Nikića.** V nedeljo zvečer se je odpravil minister za šume in rudnike dr. Nikić v Vinokovce, od koder odputuje v Bosno in Hercegovino, da si ogleda državne rudnike.

— **Občinske takse.** Finančno ministrstvo je izdalo sledečo odredbo: »Opazja se, da uvažajo nekatere občine izven Srbije in Črne gore v svrhu povečanja svojih dohodkov nove takse na blago, ki se izvažajo iz mesta ali vozi skozi mesto, dočim zahtevajo druge, ki jim je bilo pobiranje teh taksov dovoljeno, da se takse celo zvišajo. Ker je tako postopanje gospodarskim interesom državljanov škodljivo, se v bodoče prepoveduje pobiranje novih prevoznih in izvoznih taksov v vseh občinah izven Srbije in Črne gore. Tudi zvišanje starih taksov te vrste je prepovedano. Občine, ki so imele dovoljenje za pobiranje teh taksov, morajo s 1. januarjem 1927 ustaviti pobiranje.

— **Prepovedan list.** Notranje ministrstvo je prepovedalo uvažati in razširjati v naši državi dunajski tisk »Makedonsko sranje«, organ makedonske federativne organizacije.

— **Českoslovaški parlamentarci obiščejo Beograd.** To dni je posetil našega poslanika v Pragi českoslovaški poslanec dr. Uhlir, da se s njim dogovori glede poseta českoslovaških parlamentarcev v Beogradu, da tako vrnejo obisk jugoslovenskih parlamentarcev v Pragi leta 1926. Po dosedanjih dispozicijah se bo vršil ta poset meseca oktobra.

— **Beograd za poplavljenice.** Minulo nedeljo se je po beograjskih ulicah vršila zbirka za poplavljenice. Zbirka je nad vse pričakovano lepo uspela ter je vrgla čeden znesek 200.000 dinarjev.

— **Kongres českoslovaško-jugoslovenskih lig in českoslovaških organizacij v Ljubljani.** Pozivamo vse one, ki se nameravajo udeležiti kongresa dne 7 in 8. avgusta t. l. in žele, da se jim preskrbi prenočišče v Ljubljani, da se priklase Ligi v Ljubljani najkasneje do 1. avgusta. Takisto se naj prijavijo tudi vsi oni, ki se hočejo udeležiti skupne večerje v Ljubljani dne 7. avgusta in skupnega kosila dne 8. avgusta na Bledu.

— **Ruski vjetniki na povratku v domovino.** Kljub temu, da je poteklo že dokaj let, odkar je bil sklenjen mir med Rusijo in nekdanjo Avstrijo, je v azijski Rusiji še mnogo vjetnikov, ki se ne morejo vrniti domov ker jim primanjkuje sredstev. Od časa do časa se še temu ali onemu posreči, da nastopi pot v domovino, ki pa je navadno združena z ogromnimi napori in žrtvami. Minulo nedeljo sta dospela na povratku iz ruskega vjetništva v Maribor nek Teodor Matoš in Stojan Toruntaš, prvi iz Like, drugi iz Bosne. Pred desetim leti sta prišla v vjetništvo in sta največ časa živela v Mandžuriji in na kitajski meji. Pripovedovala sta, da živi tam še več tisoč naših vjetnikov, ki pa se radi pomanižanja sredstev ne morejo vrniti. Naša država se doslej še ni pobrignila za svoje vjetnike, dočim je Avstrija že vse svoje ljudi spravila domov. Le tu in tam se kateremu izmed naših posreči, da se pomeša med Avstrijce in tako pride bližje svoji domovini. Rapatriacija preko Rdečega križa stane okrog 30.000 dinarjev, česar pa seveda mnogi ne zmorejo, ponajveč pa niti ne vedo, ali njih vjeti sorodniki še sploh žive in kje se nahajajo.

— **Himen.** V Mariboru sta se poročila v soboto dne 24. t. m. g. Josip Konrad, železniški uradnik v Zagrebu, in gđc. Ivanka Dolničarjeva, hčerka restavraterja na glavnem kolodvoru! Bilo srečno!

— **Odpuščanje delavcev v podjetjih z italijanskim kapitalom.** V Dalmaciji obstoja mnogo podjetij, pri katerih ima glavno besedo italijanski kapital. V zadnjem času pa se splošno opaža, da se pri teh podjetjih izjavljajo spori z delavstvom, na kar slede odpusti na veliko. Kakor smo že poročali, je izbruhnila stavka v največji tvornici cementa v Splitu, kjer je bilo zaposlenih 800 delavcev. Podjetje je zdaj vse delavce odpustilo. Tudi tvornica karbida »Sulid« v Dugom Ratu pri Omišu je odpustila te dni 600 delavcev. V obeh podjetjih je v pretežni večini udeležen italijanski kapital.

Z znanimi nemškimi konvencijami so Italijani izsilili neomejeno zaposlovanje italijanskih delavcev v Dalmaciji. Zato se sklepa, da se vrše ti odpusti domačega delavstva že na ta konto. V nedeljo se je vršilo v Splitu veliko protestno zborovanje odpuščenega delavstva, na katerem so delavci protestirali zoper tako početje inozemskih kapitalistov ter zahtevali od vlade, da napravi v tem oziru red.

— **Udeležba pri odkritju spomenika padlim dobrovoljcem na Dobruži.** V nedeljo, dne 7. septembra t. l. se vrši odkritje spomenika padlim herojem I. dobrovoljske divizije na Dobruži, ki so padli l. 1916. Odbor prosi radi tega vse sorodnike padlih, ki nameravajo prisostvovati svečanosti, da mu javijo do 15. avgusta točen naslov in odnošaj do padlega. Odbor vabi k udeležbi vse aktivne in upokojene oficirje bivše I. dobrovoljske divizije v Rusiji in jih prosi, da mu javijo svoje naslove preko mestnih organizacij. Za dobrovoljce državne uradnike in oficirje ja zaprosen dopust. Potovalo se bo do Črne Vode s posebno ladjo, ki odpluje iz Beograda dne 4. septembra. Potovanje bo trajalo do 12. septembra. Parobrodna karta za tja in nazaj stane 120 Din. Vse prijave naj se pošljejo na: Odbor za poslatvitev spomenika padlim dobrovoljcem na Dobruži, Beograd, Vasiņa ulica 12 (Rusko-slovenska banka).

— **Pritožbe avtomobilov zoper carinske šikane.** V zadnjem času se vedno bolj množijo pritožbe avtomobilistov, ki prihajajo od zunaj, zoper šikane, ki jih povzročajo naši omejni carinski organi. Nedavno so listi zabeležili neúčven nastop naših omejnih carinikov napram bivšemu ameriskemu atašeju Hamiltonu Armstrongu, od katerega so

zahtevali povsem neopravičeno nekakšno takso, tako da se je vrnil in na drugem mestu prekorajil mejo, kjer mu pa ni bilo treba ničesar plačati. Te dni pa se je pri Kranjski gori odigral sličen incident. Neki inozemec se je pripeljal s svojim avtomobilom ter hotel posetiti več naših letovišč. Vsi dokumenti so bili v redu, samo neko malenkost je bilo treba zacariniti. To pa se na meji ni moglo zgoditi (zakaj ne, ni znano), temveč sta se dva omejna organa z nasajenimi bajoneti vsedla v avto in lastnik ju je moral peljati na carinarnico v Kranjski gori. Ker je bila nedelja, tam seveda ni bilo nikakega uradnika. Končno se je neki uradnik le dal pregovoriti in je izstavil potrdilo o plačani carini. Za potrdilo je bilo treba seveda plačati zopet posebujo pristojbino. Tujec je bil vesel, ker je mislil, da je sedaj rešen vseh ceremonij. Toda ko se je hotel odpeljati, sta omejna organa, ki sta se pripeljala z avtomobilom k carinarnici, za to pot zahtevala od njega — kilometražo! Tujcu se je to sicer zdelo skrajno neumljivo, a bil je pripravljen plačati še to, toda zahteval je potrdilo. Tega pa mu nista hotela izstaviti, češ da v to nista primorana. Tujec je plačal in šel. Kakšna pa bo njegova sodba o naših razmerah si lahko pač vsakdo misli. In taki slučaji se dogajajo malone dan na dan. Pozivamo merodajne oblasti, da končno enkrat napravijo red. S takim postopanjem se tujski promet pač ne pospešuje. Omejni organi so predvsem zato tu, da izvršijo potrebne manipulacije ob meji, ne pa, da jih mora tujec v avtomobilu prevažati od urada do urada, na zadnje pa jim za to še plačati — kilometražo!

— **Pogreb dr. Žarka Miladinovića.** V ponedeljek se je vršil v Beogradu pogreb pokojnega dr. Žarka Miladinovića, uglednega radikalnega prvaka in bivšega večkratnega ministra. Krsto so prenesli iz cerkve na voz predsednik vlade Nikola Uzunović, predsednik Narodne skupščine Marko Tričković, predsednik finančnega odbora dr. Radonić in nekateri poslanci. Pred cerkvijo je imel nagovor poslanik Ljuba Popović. Truplo so popoldne prepeljali v Rumo, kjer je bilo položeno v rodbinsko grobnico. Žena pokojnega dr. Miladinovića je bila tako obupana, da je večeraj popoldne pred pogrebom hotela izvršiti samomor.

— **Krojna šola, Ljubljana, Stari trg 19,** odprti 2. avgusta specialen damski tečaj za g. učiteljice iz cele Slovenije z znižanim honorarjem. Vsaka g. učiteljica ima priliko se med počitnicami popolnoma samostojno naučiti krojiteljstva in šivati si plašče, jopiče, bluze, obleke itd. Za krojače, šivilje in nešivilje poseben tečaj in zadnji v tej sezoni. Poleg krojenja se bo poučevala najnovejša batik-tehnika za barvanje na bluze, obleke, zaveze, kravate, šale itd., plastično radio risanje na šale, svilo itd. Vpisovanje že sedaj celodnevno. 757-n

— **Citraši in citrašinje.** Priključeni 9. zvezek Slovenske narodne pesni za citre in petje izide v nekaj dneh v drugi predelani izdaji. Na razpolago bo zdaj vseh enajstih zvezkov. Cene so: I., II., IX., in XI. zvezek po Din 20, drugi pa po Din 18. »Petelinčkova ženitev« po 4 Din. Tri pesmi: »Jaz bi rad rudečih rož« itd. Din 8. Nabožne pesmi za citre po Din 5. Prosim, povzete je drago, pošljite z naročilom takoj denar. Priporoča se Iv. Kiferle, Ljubljana, Gosposka ulica 9. 756n

Iz Ljubljane

— **Iz Razpust Orjune.** Kakor izvem, je ljubljansko policijsko ravnanje glede razpusta Orjune, ki ga je odredilo notranje ministrstvo, Policija bo nalog ministrstva izvršila v najkrajšem času.

— **Iz Dvojni jubilej.** Gosp. Gušče Jak, knjigovodja zavarovalne družbe »Rosija-Fonsier« v Ljubljani, obhaja danes s svojo soprogom Tincem roj. Prislani v ožjem družinskem krogu svojo srebrno poroko in ob enem tudi svojo tridesetletnico, kar je naročnik našega lista. Jubilatoma in našemu zvestemu prijatelju kličemo i mi še na mnoga leta!

— **Iz Svarilne table na cestne ovinke!** Pišejo nam: Kar je danes krivo številnim nesrečam radi divjanja z avtomobili, motokikli, vozovi in kolezi na ovinkih mestnih ulic in cest, je tudi pomankanje svarilnih tabel! Svojtas je mestna policija dala na vsakem oglu in lesenem mostu nabiti table z napisom: »Počasi vozite! Prestopaki se kaznujejo po 88 cent. polic. redac. Pa je le zalego. Magistrat kot lokalna policijska oblast naj da tudi sedaj take svarilne table na ovinkih pribiti, potem se vozniki ne bodo več mogli otresati z naivnim izgovorom: »Nisem vedel, da se sme, pa saj ni table gor!«, pa tudi policaja ni tam!

— **Iz Prijava izpraznjenih stanovanj.** Prejeli smo: Stevilo prošenj za stanovanja je od dneva do dneva večje, dočim se vedno bolj krči število stanovanj, s katerim lahko razpolaga stanovanjsko sodišče, ker se morajo po določbah zakona mnoga izpraznjena stanovanja prepustiti lastniku ali njegovim oženjenim sinovom ali omoženim hčeram za osebno prebivanje ali za razširjenje že obstoječega stanovanja, mnoga pa se morajo izvezeti od omčljivet stanovanjskega zakona (stanovanja v državnih ali samoupravnih zgradbah, v zgradbah milodarnih ustanov, invalidov, vojni vдов, v zgradbah malih lastnikov itd.), zopet druga izvezeti od dodeljevanja, ker so namenjena za prebivanje nameščenecv trgovskih in industrijskih podjetij. Dasiravno sta lastnik in najemnik po zakonu obvezna prijaviti stanovanjskemu sodišču vsako stanovanje, ki je izpraznjeno, si stanovanjsko sodišče vendar ne prikriva, da se to vselej ne zgodi in da ostanajo mnoga izpraznjena stanovanja prikrita, osobito v slučajih, ko se s fingiranimi in protizakonitimi dogovori prizadejati strank (fingiran

podnajem itd.) omogoči samolastna vsejtev strankam, ki sploh nimajo pravice do dodelitve. V interesu prosilcev samih je, da stanovanjskemu sodišču vse take slučaje naznanijo. Pa tudi ostalo občinstvo se naproša, da stanovanjsko sodišče pri poizvedovanju glede izpraznjenih stanovanj podpira. Ker so mnogi mnjenja, da so s takimi prijavi zvezane sitnosti ali nevspečnosti, bo stanovanjsko sodišče sprejemalo in preiskovalo tudi anonimne prijave. — Stanovanjsko sodišče I. stopnje v Ljubljani.

— **Iz Večerni koncerti v Zvezdi.** Pišejo nam: Večerni koncerti v Zvezdi so sicer kaj prijetni in splošno priljubljeni, vendar bi pa bilo želeli malo več reda. Često se zgodi, da obe godbi, a ona na kavarniškem in ona na restavracijskem vrtu hkratu svirata, tako da nastane pravi dirindaj, zlasti če si malo bolj oddaljen. (Koncerti so pač namenjeni predvsem gostom in se morajo »črni« poslušalci pač zadovoljiti s tem, kar se jim nudi. Morda se jih pa g. Krapež vsekakor usmili in ustreže tej želji najhvaležnejših poslušalcev godbe v Zvezdi. — Op. ur.)

— **Iz Najstarejši javni osnovni šoli v Ljubljani** sta deška na Coljovi in deklška na šentjakobskem trgu. Prva je bila odprta leta 1860, in je bila sprva nastanjena v stari reduti pri Sv. Jakobu; deklška je odprta leta 1875.

— **Iz Mestni ženski odbor Jadranske Straže** ima v četrtek 29. t. m. ob 5. uri popoldne v damski sobi kavarne Emona izreden sestanek. Odbornice se vabijo, da se kratke, a važne seje zanesljivo udeležijo.

— **Iz V klet je padla v soboto popoldne** v Sodni ulici hišnica Antonija Z. Delavci so pripeljali premožni in ga skozi odprtino na pločniku spravljali v klet. Hišnica na potu s trga ni opazila, da je kletno okno odprto in je padla skozi odprtino skoraj 4 m globoko. Pri padcu si je zlomila levo roko in levo nogo ter so jo morali prepeljati v bolnico.

— **Iz Zlohen tat.** Trgovca Rudolf Orozky na Medvedovi cesti je imel na dvoriču več sodov jedilnega olja. Po noči mu je neki neznan tat eden sod navrtal ter si menda napolnil kako posodo, nakar je pustil sod odprt, tako da je izteklo skoraj vse olje. Škoda znaša nad 4000 Din.

— **Otroške oblečke:** Kristofč-Bučer!

Iz Celja.

— **c Anin sejem na Teharju.** V ponedeljek 26. julija se je vršil na Teharju pri Celju običajni Anin sejem. Kljub slabemu vremenu je bil sejem dobro obiskan. Prignane je bilo mnogo lepe živine in tudi konjev. Kupčija na živinskem sejmu je bila precej živahna. Kramarski sejem je bil istokot živahen. Prišlo je precej trgovcev od blizu in daleč. Anin sejem je vsako leto eden najboljših v celjski okolici.

— **c Nezgoda izletnikov.** V nedeljo je neka celjska družba napravila izlet z avtomobilom v Solčavo. Avto se je zaletel tam v takozvano skalo »Igo« in se precej poškodoval, dočim se izletnikom ni zgodilo ničesar žalega.

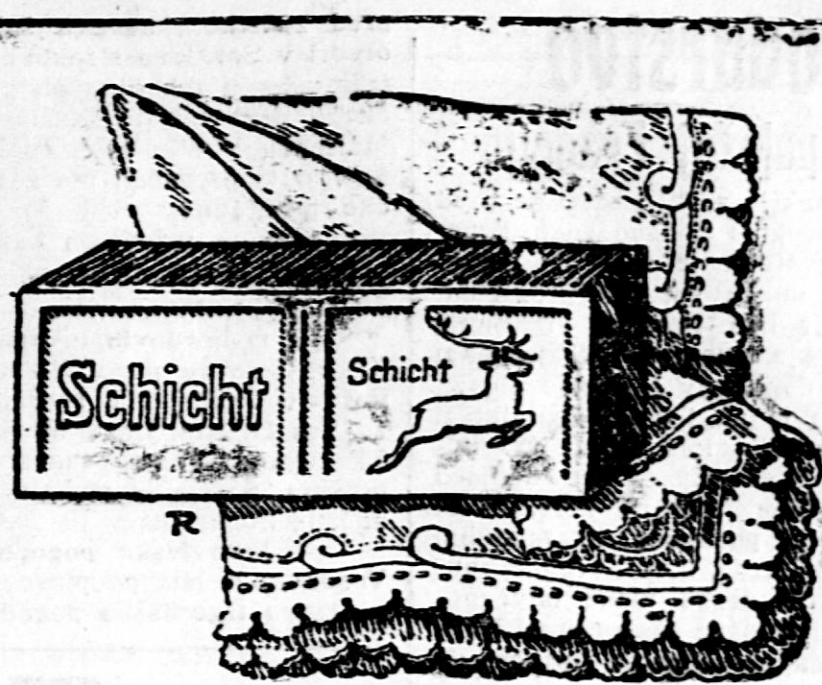
— **c Novi nasip ob potoku Hudinja.** Te dni so zgotovili na Spodnji Hudinji od Westenove tovarne proti mlinu g. Majdiča novi nasip ob Hudinji, katera je ob priliki zadnjih katastrofalnih neurij v Konjskem pogorju povzročila parkratno poplavo kotline med Vitanjem in Celjem. Pri napravi nasipa je bilo zaposlenega mnogo volajstva. Polovico stroškov za napravo nasipa je prevzela Westenova tovarna.

Iz Maribora

— **m Dve žrtvi Drave.** Kljub ponovni prepovedi kopanja na nezavarovanih mestih je minulo nedeljo kar mrgolelo publike ob Dravi. Pri Studencih, zlasti pa pri Felberjevi otoku je bilo vse živo. Seveda je bilo tudi mestno kobilisce nabito polno. Drava, ki je še močno kalna in deroča, pa je zahtevala kakor skoraj vsako leto, tudi letos svoje žrtve. Zakonca Čonč iz Studencev sta se peljala v majhnem čolnu po Dravi navzgor. V bližini Felberjevega otoka je čoln zadel ob podvodno skalo, radi česar se je prevrnil, tako da sta oba padla v vodo. Dočim je mož, ki je znal plavati, kmalu prišel na površje, so ženo valovi ugrabili in potegnili na dno. Mož jo je zaman iskal plavaje gor in dol, končno se je upehal in je moral misliti na lastno rešitev. Ponesrečena je mati treh malih otrok. Nekoliko nižje ee je skoraj ob istem času pripeljala nesreča. Železniški uradnik Hiter, član studeniškega Sokola, je z več tovariši plaval čez Dravo. Dasi izborni plavalec, ga je sredi reke prijel krč in se je pogreznil. Tovariši so mu sicer takoj prihiteli na pomoč in so ga dvakrat zajeli, vendar pa ga je deroča voda končno iztrgala in odnesla. Trupel obeh ponesrečenecv doslej še niso našli.

— **m Uboj v Limbušu pri Mariboru.** V nedeljo je bilo v Limbušu pri Mariboru takozv. žeganje. Pri takih prilikah seveda teče vino na veliko in ni čuda, ako se ljudski duhovi razgrejejo in razburijo. Tako se je godilo tudi delavcem Antonu Lipniku in Antonu Sagadinu, ki sta popivala v Bistrici pri Limbušu. Dasi sicer dobra prijatelja, sta se v vinskem razpoloženju sprla. Na potu domov se je med obema razvil pretep, med katerim je Lipnik zasadel svoj nož Sagadinu s srce, tako da se je ta na mestu zgrudil mrtev. Ubijalec se je šele sedaj streznil, a bilo je že prepozno. Boječ se posledice za svoje nepremišljeno dejanje, je Lipnik takoj zbehal in ga doslej še niso našli. Nekateri celo domnevajo, da je skočil v Dravo ali izvršil samomor.

— **m Slučaj spalne bolezni v Mariboru?** Ivan Sch., zaposlen v neki tovarni na Toznu, je pred par dnevi zbolel ter kmalu nato trdno zaspal. Vsi poizkusi, da bi ga prebudili, so doslej ostali brezuspešni. Prepeljali so ga v bolnico. Domnevajo, da gre za slučaj spalne bolezni. To bi bil vsekakor prvi slučaj, da bi se v naših krajih pojavila ta v gotovih ozirih nevarna bolezen, ki je tudi nalezljiva.

Nikoli

ni bil najden kos Schichtovega mila, v katerem bi se mogla dokazati tudi le najmanjša potvorba.

Nikoli

ni Schichtovo milo poškodovalo kosa perila.

Vedno

je Schichtovo milo čisto in neškodljivo.

Lahko bi ceno Schichtovemu milu tudi snižali, če bi hoteli: rabiti cenejše surovine in posvečati manjšo pozornost skrbni izdelavi.

Tega ne storimo, ker naše geslo je neomajno:

Schichtovo milo je najboljšo!

Prisno le z znamko Jelena.

Iz Avgijevega hleva nesolidnosti in nepoštenosti

Nove senzacije v osiješki aferi. — Kompromitiranje zagrebske železniške direkcije. — Korupcija uglednega radičevca v Varaždinu. — Veliko tihotapstvo svile. — Ponesrečen poskus podkupovanja.

Preiskava v zadevi umora železniškega blegajnika Reichherzerja v Osijeku razkriva čim dalje večje senzacije. Dočim se je sprva domnevalo, da je bil Reichherzer umorjen in izropan, se sedaj vedno bolj utrjuje prepričanje, da gre za samomor. Kakor smo nedavno poročali, sta bila v Osijeku aretirana železn. uradnik Kirchlechner in izdelovalec pil Rehely, ki sta stala z Reichherzerjem v tesnih stikih. Slednjemu je Reichherzer na večer pred svojo smrtjo še izročil 200.000 Din, naj jih preda njegovi ženi, da ne bo brez sredstev, ako ji zaplenijo premoženje in odvzamejo pokojnino. Denar pa je žena umorjenega izročila železniški upravi, ker je bil v blagajni ugotovljen velik primanjkljaj. Tekom nadaljnih preiskave se je doglano, da znaša primanjkljaj nad 500.000 Din. Na podlagi izpovedi obeh aretiranih izhaja vedno jasneje, da gre za samomor, ker primanjkljaja v blagajni ni bilo več mogoče prikriti.

Točen pregled knjig in prilog potom posebne komisije prometnega ministrstva pa je prinesel na dan senzacionalne stvari. Kakor se zagotavlja, so z afero v zvezi tudi nekateri uradniki zagrebske železniške direkcije, ki so skupno z Reichherzerjem manipulirali na različne načine ter tako oskodovali državo za visoke zneske. Do sedaj ugotovljen primanjkljaj znaša en milijon 750.000 dinarjev. Včeraj sta bila aretirana dva uradnika železniške direkcije v Zagrebu, kojih imena pa se drže v interesu preiskave v tajnosti. Vsa korespondenca med osumljenici je bila zaplenjena. — Komisija pa je tudi ugotovila, da je bila kontrola računov in knjig pri direkciji skrajno pomanjkljiva. Izpovedbe aretiranih uradnikov so baje vrgle zelo slabo luč še na nekatere visoko stoječe uradnike. Pričakujejo se še nadaljna senzacionalna odkritja.

Zagrebska »Riječ« prinaša zanimivo poročilo o razpravi, ki se je vršila pred par dnevi pred varaždinskim sodiščem in ki je razgalila umazano korupcijsko afero, pri kateri so nekateri skušali na račun siromašnih slojev »zaraditi« težke tisočake.

Mestna občina varaždinska je sklenila nabaviti veliko količino drv, da tako oskrbi predvsem siromašne sloje mestnega prebivalstva za zimo s cenejšim kurivom. V to svrhu je bila razpisana licitacija dobave drv, za katero sta se potegovala med drugimi veletrgovca z drvmi Verčko in Gašparac. Gašparčeva ponudba je bila najugodnejša in je bilo skoraj sigurno, da bo dobava poverjena njemu. To pa je hotel izbrati radičevski vrhak in nosilec radičevske kandidatne liste pri zadnjih volitvah, občinski svetnik Martin Semiga. Stopil je h Gašparcu in mu čisto mirno in jasno izjavil, da je on najvplivnejši in najmerodajnejši pri odaji dobave drv. Ako torej hoče Gašparac, da dobi dobavo on, mora tudi njemu, Semigi, dati primeren zaslužek. Imenoval je precej visoko vsoto, ki jo zahteva kot provizijo. Gašparac je to umazano ponudbo odklonil. Na prihodnji seji občinskega sveta je nepričakovano vstal Semiga in odločno nastopil proti oddaji dobave Gašparcu,

češ da so drva predraga. Občinski svet pa si tega ni dal kratkomo sugjerirati, temveč je pozval Gašparca na sejo, da stvar razjasni. Ta je pred zbranim občinskim svetom izjavil, da nastopa Semiga proti njemu le radi tega, ker mu ni hotel dati nikake provizije. Razumljivo je, da je ta izjava izzvala največjo senzacijo. Pristaši Semige so tega prisilili, da je vložil zopet Gašparcu tožbo.

Pri razpravi je Gašparac po svojem odvetniku nastopil dokaz resnice. Ko je Semiga uvidel, da bo zadeva za njega slabo končala, je začel na hodniku nagovarjati priče, naj pričajo njemu v prilog, za kar jih bo že odškodoval. Neka priča pa je to prijavila in tako je državni pravdnik vložil zopet Semigo tudi tožbo radi nagovarjanja h krivemu pričevanju. Pri razpravi pa se je tudi dokazalo, da je Semiga celo potem, ko je že tekla tožba proti Gašparcu, še skušal izsiliti od njega provizijo. V ta namen je pošiljal h Gašparcu Cveka, ki naj bi za Semigo posredoval, seveda ne da bi ga izdal. Pri razpravi pa je Cvek vso zadevo izdal in nepobitno dokazal, da je Semiga velik korupcijonist. Radi nekih formalnosti je bila razprava preložena. Radičevci so radi tega nepričakovanega izida te za njih skrajno mučne in umazane afere v veliki zadregi. Semigi so namignili, naj nikar več ne prihaja na seje občinskega sveta, vse ostale stranke pa zahtevajo, da se vse njegovo poslovanje v občinskem svetu točno preišče, Semiga pa prisili, da takoj odloži svoj mandat.

Minulo nedeljo so v Brodu prišli na sled velikopotezni tihotapski družbi. Ze dalj časa so oblasti opazovale nekatere trgovce in agente, ki so na veliko trgovali s svileni robo, dasi je bilo ugotovljeno, da je nikdar niso dobili rednim potom ali pa so dobili le posvsem neznatne količine. V soboto ponoči je prišel zopet cel vagon blaga na naslov nekega tamošnjega trgovca. Deklarirana je bila prazna ambalaza in neka manjvredna roba. Ko pa so oblasti vagon odprle, so našle v njem najfinejšo svileno blago. Prizadeti so si na vse načine prizadevali, da stvar ne pride na dan in so ponujali policijskim in carinskim organom 100.000 dinarjev podkupnine, ako molče. Toda ti se niso dali premotiti in so zaplenili vse blago, krivce pa izročili carinski oblastim. Imena se čuvajo še v tajnosti, ker se še vrši preiskava in je pričakovati še nadaljnih senzacionalnih aretacij.

Komplicacije.

»Kako je pravzaprav s tvojim kolegom, ki si je zlomil nogo? Je šlo vse posreči?«

»Zal ne; nastopile so komplikacije.«

»Tako? Hude?«

»Precej. Oženil se je z bolniško sestro.«

Neuspeh.

Marženka: »Kaj si tako žalosten, Stipa? Saj smo letos dosegli vendar vse, kar nam je srce pozelelo.«

Stipa: »Kaj mi vse to koristi, ko nimam niti toliko moči, da izzovem novo krizo.«

Gospodarstvo

Finančni položaj Francije

Francoski frank je začel padati že pred obilno letom. Vzrok je splošno znan. Francoska finančna politika je zašla na kriv pot. Država ni mogla spraviti proračuna v ravnotežje, ker ima Francija ogromne zunanje in notranje dolge, ki izčrpajo večino državnih dohodkov. Največje zlo za francoske finance je pa kratkodorni letni državni dolg. Francija ima okrog 400 milijard dolga. Od tega odpade 150 milijard samo na kratkodorni notranji dolg, ki bi moral biti čim prej poravnani. Kratkodorni boni (okrog 46 milijard), boni Narodne banke (55 milijard) in druge nuje obveznosti pritiskajo radi splošne nesigurnosti francoskega proračuna na državne finance, da se dolg čim prej poravnava. Tako mora Francija znatno zvišati obrok novčanic, ako hoče izplačati vse bone. Frank je začel padati v prvi vrsti zato, ker se je obrok francoskih novčanic zadnje čase zelo povečal. Ako hoče spraviti Francija svoje finance v red, potrebuje v prvi vrsti proračun, ki bi ji omogočil kriti vse državne obveznosti. Finančna sanacija zahteva ureditev notranjih in zunanjih dolgov. Ureditve dolgov Angliji in Ameriki, ki znašajo okrog 35 milijard zlatih, je prvi korak na poti k sanaciji francoskih financ.

Francoski finančniki in politiki se dobro zavedajo, da drugače ni mogoče stabilizirati valute. Komisija finančnih veščakov, ki je bila sestavljena v maju, da predloži vladi objektivno poročilo o finančnem stanju države, je začetkom julija končala svoje delo in predložila vladi obširen elaborat, v katerem navaja kot glavni vzrok valutarne labilnosti proračunske deficite, zlorabe s kratkodornimi posojili in inflacijo. Komisija je priporočala vladi, naj spravi čim prej proračun v ravnotežje. Za to je potrebna inicijativa finančnega ministra, štedenje pri izdatkih, zvišanje posrednih davkov in zdrav proračunski sistem.

Valutna stabilizacija brez zaupanja v francoski frank ni mogoča. Ako hoče vlada stabilizirati valuto, mora najprej preprečiti inflacijo in nuditi Narodni banki možnost, da nakupi dovolj tujih valut. Seveda bi ostali vsi ti ukrepi brez trajnega efekta, ako ne dobi Francija večjega zunanega posojila. Toda francoski parlament je bil do imenovanja Poincaréjeve vlade tako razcepljen in oslabil, da ni mogel dati finančni politiki prave smeri. Finančni strokovnjaki so v referatu omenili, da sanacija francoskih financ ni mogoča, dokler zakonodajna oblast ne da izvršilnim organom popolne svobode v vseh fiskalnih in finančnih problemih. Po isti poti so šli tudi Nemčija, Poljska, Avstrija, Madžarska in Belgija. V gospodarskem in finančnem življenju držav nastanejo momenti, ko parlament v finančnih problemih ne more več izvršiti svoje zakonodajne funkcije. In v takem položaju je zdaj Francija. Dokler se bodo francoske vlade tako hitro menjavale, dokler ne dobi država močne izvršilne oblasti, ki bi imela v finančnih problemih popolnoma svobodne roke, ni niti misliti, da bi se frank stabiliziral.

— **Štedenje v novem proračunu.** Ministr. predsednik je poslal ministrom dopis, v katerem jih opozarja, naj v proračunu za leto 1926/27 štedijo. Pri sestavljanju novega proračuna je treba upoštevati težak položaj, ki je nastal po poplavih. Vsi ministri naj bi znižali proračune za 10 odstotkov.

— **Monopolistični dohodki.** Uprava državnih monopolov je objavila podatke o dohodkih v aprilu. Dohodki so znašali Din 193.876.919, lani v istem času pa dinarjev 188.020.690. V proračunu je bilo predvideno za vsak mesec 200.408.333 Din.

— **Avstrija zviša uvožno carino na rž in oves.** Ker pridelava Avstrija toliko rži in ovs, da ji za domačo potrebo skoraj zadostuje, je vlada sklenila zvišati uvožno carino na rž in oves za 2 zlati kroni ali 24 do 28 šillingov pri meterskem stotu.

— **Obrtniško - industrijski muzej v Splitu.** Trgovinsko ministrstvo je dalo srednji tehnični šoli v Splitu 50.000 Din podpore za ureditev in vzdrževanje obrtniško - industrijskega muzeja.

— **Nove strokovne obrtne in trgovske šole.** Na temelju sklepa ministrskega sveta je začelo trgovinsko ministrstvo ustanavljati obrtne in trgovske šole, odnosno reorganizirati nekatere že obstoječe šole. Tako je bila nedavno odprta obrtna šola v Tuzli, ki postane pozneje oddelke srednje tehniške šole. Dalje je bila obnovljena obrtna šola za lesorez v Debru. Se

pred začetkom novega šolskega leta se odprli v Sarajevu strokovna obrtna šola za trikotarje in tekstilno pletenje. Glede dosežanih državnih trgovskih sol v Bitolju in Mariboru je bilo sklenjeno, da se sprejmejo v novi proračun postavke, ki bi omogočile preureditev obeh sol tako, da dobita vse pravice trgovskih akademij. Ti dve akademiji se odprta baje že letoni prihodnjega šolskega leta.

— **O Fordovih tovarnah v Jugoslaviji.** Kakor smo že poročali, namerava zgraditi Ford v Jugoslaviji tvornice avtomobilov za ves Balkan. Laza Marković je že izročil trgovinskemu ministrstvu Fordovo prošnjo. S tem je postala vest o Fordovih načrtih konkretna.

— **Trgovinska pogodba z Madžarsko.** V soboto je bila podpisana v zunanjem ministrstvu trgovinska pogodba z Madžarsko

obenem s konvencijami o obmejnem prometu in o pobijanju tihotapstva, dalje pet prometnih konvencij in veterinarske konvencije. Podpisana je bila tudi pogodba o blagovnih tarifih. V imenu naše vlade je podpisal te listine zunanji minister dr. Ninčič, v imenu madžarske vlade pa madžarski poslanik na našem dvoru Andrija de Hori.

— **Ogromna razstava.** 4. julija je bila odprta v Filadelfiji ogromna svetovna razstava, ki bo odprta do decembra. Za to razstavo je potrošila Amerika 24 milijonov dolarjev ali okrog 1.200.000.000 dinarjev. Zastopane so razen Nemčije in Jugoslavije vse države. Sredi krasnih pavilijonov se dviga visoko v zrak stolp svobode, ki se vidi celo iz Newyorka. Razstave se je udeležilo celo 26 indijanskih plemen.

To in ono

Kdo je izumil nogomet?

Nedavno so sklenile vse ameriške univerze in višje šole proslaviti jubilej smrti izumitelja nogometa. V ta namen so nabrale 300.000 dolarjev kot prispevek za spomenik temu velikemu možu. Američani namreč trdijo, da je izumil nogomet Walter Kampe. — Ta trditev pa ni povsem točna. V resnici je nogomet stara igra, ki so jo poznali že Rimljani.

Razen tega pa pretendirajo na prvenstvo tudi Angleži in Irčji. Irčji trdijo, da so igrali njihovi predniki nogomet že pred 2000 leti, dočim se Angleži bahajo, da je bil nogomet v Angliji popularen že v 12. stoletju. Kljub temu je odnesel Waler Kampe slavo izumitelja te popularne igre in dobi zato v Ameriki velik spomenik.

Telefon v Londonu

Namodernejši in najvzornije urejeni telefon na svetu ima London. Telefonska proga v mestu samem meri več tisoč kilometrov. Koncem marca t. l. je bil na svečan način sprejet 500-tisoči naročnik. K tem pa pride gotovo še kakih 100.000 državnih telefonov raznih oblasti, korporacij in institucij, tako da ima London skupno nad 600 tisoč naročnikov. Med tem pa, ko se mi čisto jezimo pri telefoniranju, ko niti v lokalnem prometu ni mogoče dobiti hitre zveze, Londončani takih muk niti ne poznajo. Postajo, ki je oddaljena 1000 kilometrov, dobi najkasneje v petih minutah. Kakor zatrjuje strokovnjaki, se niti eno mesto na svetu ne more ponašati s tako hitrimi in sigurnimi zvezami. 107 javnih central posreduje dnevno povprečno 1 milijon 750.000 govorov. A kljub tej za naše razmere gotovo hipermoderni ureditvi ne manjka pritožb. Izračunali so, da odpade na vsako telefonsko progo letno 25.000 pritožb, kar pa je v primeri z našimi zelo malo. Vrše se ne prestano poizkusi za še večje izboljšanje telefonskih naprav. Računajo, da bodo število telefonskih naročnikov v Londonu v desetih letih podvojili. V vsej Angleski je bilo koncem lanskega leta 1.500.000 telefonskih naročnikov.

Novi Mesija

V Parizu je priredila nedavno priletne angleška dama Annie Besant serijo predavanj o novi veri. Besantova je kljub svoji starosti lepa. Na predavanje je prišla v beli raševinasti tuniki, obrobjeni z zlatimi čipkami. Debutirala je prvotno ob strani oznanjevalca ateizma Brandlangha kot bojevitca socializma, brezbožnica in oznanjevalca materialističnega družabnega reda. Naenkrat je pa spremenila svoje naziranje. Pridružila se je ustanoviteljici teozofizma Blavatski in postala navdušena propagandistka teozofizma. Odgovarala je v Indijo, kjer se je nastanila v »domu modrihanov« in ustanovila dva velika kolegijsa, v katerih je vzgojila že stotisoče novih pristašev svoje vere. Med vojno so jo Angleži internirali, toda na pritisk indijske javnosti so jo morali kmalu osvoboditi. Po osvoboditvi je bila izvoljena za predsednico indijske Narodne skupščine. Šele po vojni je našla to, kar je iskala vse življenje, namreč šestega Mesija, ki se imenuje Krišnamurti.

Po A. Besantovi se je stvarnik sveta doslej petkrat vtelesil. Najprej je prišel Mesija na svet v osebi Bude v Indiji. Nato je nastopil v osebi Thot Hermesa v Egiptu, dalje Zarastre v Perziji. Orfej na Grškem in slednjič v osebi Krištusa. Šesta inkarnacija božjega duha na zemlji je baje mladi Indijec Krišnamurti, ki je prišel na svet, da pomiri vse narode in ustanovi pravo duhovno zvezo narodov. Annie Besantova oznanja njegovo vero. Pristašev ima že na stotisoče. Najugodnejši teren za njeno vero je v Ameriki in Angliji. Pa tudi v Franciji, kjer je katoličizem narodna vera, so začeli iskati zadnje čase novega Mesija.

Svetovna vojna je razočarala evropske narode tudi na verskem polju. Katoličizem se je med vojno diskreditiral. Zato ni čuda, da iščejo ljudje novega odrešenika, ki bi osrečil vse narode v medsebojni ljubezni. Toda težko je reči, da bo novi Mesija baš Krišnamurti iz Indije. Res da novi Mesija ne more hoditi peš ali jahati na oslici, kakor je jahal Kristus. Res je tudi, da se najbrže ne bo dosti razlikoval od drugih ljudi, kakor se tudi Kristus ni razlikoval od takratnih ljudi. Vendar je pa kariera novega Mesija nekam čudna. Med vojno je služil Krišnamurti kot sofer, po vojni prebival v Wimbledonu, kjer igra tenis. Star je 31 let. Hotel se je vpisati na oxfordsko univerzo, toda rektor dr. Spoorver je njegovo prošnjo odklonil, rekot: »Ljudje bi mi delali preveč sitnosti, ako vas sprejemem.« Z bogovi nočem imeti na univerzi posla. Krišnamurti leta tudi z aeroplanom. Je torej povsem moderen bog.

Svoje lastno kolo ukradel

Malo nenavadna zgodba se je pripetila te dni nekemu trgovcu iz Eberfelda. S svojim kolesom se je odpeljal v neko okoliščino vas, kjer je imel nekaj opravke. Spotoma je stopil v gostilno, kolo pa je pustil v veži. Gostilničar, ki ni vedel, čigavo je kolo, je iz previdnosti postavil kolo v posebno sobo, je zaprl in odšel v mesto, ne da bi komu kaj povedal. Ko je trgovec kmalu potem zapustil gostilniško sobo, je na svoje iznenadenje opazil, da je kolo iz veže izginilo. Povpraševal je ostale goste, dali je kdo videl tatu, ustavljal je ljudi na cesti ter povpraševal, ali je morda kdo opazil kakega kolesarja, a vse zaman. Kolesa ni bilo nikjer. Trgovcu ni preostajalo drugega, nego da prijavi tatvino orožništvu. Orožništvo se je stvari z vso vrnico porinjelo in nemudoma brzojavilo v bližnje mesto o tatvini ter naznačilo število kolesa, ki jo je napovedal »okradenec« trgovec. V tem pa se je vrnil gostilničar in ko je čul, da se govori o tatvini kolesa, je smeje stopil v posebno sobo in pripeljal kolo. Trgovec je bil karpada vesel, da se je stvar tako srečno iztekla in da ni utrpel nobene škode. Zahvalil se je gostilničarju za njegovo previdnost, opravil svoje posle ter se vrnil domov. Jedva pa je prišel do prvih hiš v mesto, ko ga že od daleč ustavi policaj. Nič hudega sluteč, se trgovca ustavi in stopi s kolesa.

V tem je pa že pristopil policaj, si kolo natančno ogledal, kontroliral številko in meni nič tebi nič napovedal trgovcu aretacijo. Ta se je seveda upiral in pripovedoval, da je ta in ta, toda policaj, ki ga osebno seveda ni poznal, mu ni hotel verjeti in ga je z brunnim obra-

zom odpeljal na policijo. Tu so ga na dolgo in široko izpraševali in mu čistili vest. Bili so seveda prepričani, da so ujeli pravega tika, ki se hoče izmuzniti s tem, da se izdaja za okradenega lastnika kolesa. Končno so »kolesarskemu tat« dovolili, da je poklical na policijo svoje ženo in svojega knjigovodjo. Šele sedaj se mu je posrečilo dokazati, da je res on pravi lastnik kolesa. Pozabil je namreč orožništvu javiti, da se je kolo zopet našlo in tako je postal tat lastnega kolesa. Drugič bo brez dvoma previdnejši.

Dve leti po smrti rodila sina

To vsekakor malo nenavadno zgodbo je doživela mati slavnega angleškega romanopisca Walterja Scotta, ki je prišel na svet pod skrajno čudnimi okoliščinami. Njegova mati je namreč umrla dve leti prej, predno se je on — narodil! Bila je dalje časa bolna ter je nekega dne mirno v Gospodu zaspala. Zdravniki, ki so jo zdravili, so konstatirali smrt in pokopali so jo z vsemi častmi in po vseh predpisih. V noči po pogrebu pa je grobar nameraval izropati krsto, ker je vedel, da so pokopalnici nadeli razen nakit. Na prstih desne roke je opazil krasne prstane z dragocnimi kamni. Teh se je hotel najprej polastiti. Toda roke so bile že nabrekle in prstanov ni mogel drugače spraviti s prstov, kot da jih poreže. — Čim pa je začel z nožem mrcvariti prste, se je mrlič prebudil in grobar je v divjem strahu pobegnil s pokopališča. Scottova mati namreč ni bila mrtva, temveč samo v globoki nezavesti, iz katere jo je zbudila bolečina, ko je začel grobar rezati prste. Mirno je vstala iz rakve ter se napolnila domov. Kjer so jo sprva smatrali za duha, a so se kmalu prepričali, da ima tudi meso in kri, ki ji je še vedno curkalo z ranjenega prsta. Kmalu potem je popolnoma ozdravela in čez dve leti je darovala pozneje slavnemu angleškemu pisatelju Walterju Scottu življenje. Zivela je še nato skoraj polnih 30 let.

Maroški sultan o ženski zvestobi

Nedavno se je mudil maroški sultan Mulay Jusuf v Parizu, kjer je posvetil tudi novo mohamedansko mešeto. Pri tej priliki so priredili njemu na čast čajanko, na kateri seveda niso manjkali moderni plesi ob sviranju džesbana. Sultanu je pariško življenje in vrvenje silno ugajalo. Le za naše moderne plesne se nikakor ni mogel navdušiti. Gledajoč mlade pare, ki so se vrteli in zvižali po vseh pravih tanga, foksotrota in čarls-tona, je ogorčen vzdihnil: »Kako je morejo francoski očeti in bratje dovoliti svojim sestram in hčerkam, da se vrte in zvižajo v objemu povsem tujih moških!«

Neki novinar, ki je slučajno slišal to obsodbo ženske svobode, se je približal sultanu ter se zapletel z njim v razgovor. Med drugim mu je novinar dejal: »Pa to za nas Evropejce ni nič nenavadnega. To je ravno tako, kakor pri vas, kjer se nikdo ne zgraža nad moškimi, ki imajo po več žen. Prepričan sem, da bi tudi pri vas naši moderni plesi kmalu našli obilo privržencev, ako bi se enkrat uvedli.«

Sultan Mulay Jusuf je nevrno zmajal z glavjo, nato pa v daljšem razgovoru razmotril o zakonih in družinski sreči pri muslimanih in kristjanih.

»Mi muslimani ljubimo mir in udobnost, in to oboje najde najbolj izraza v naši religiji. Vi si niti ne morete predstavljati, kako zelo upliva institucija harema na naš lični in družinski mir. Naše žene žive v naših hišah zaprte, na ulico gredo le z zastrtim obrazom, a vaše? Na ulici in povsod kažejo svoje gole roke, noge že celo iznad kolena, pod vsako obleko lahko z očesom ugotovite vse ženske čar! Koliko baš radi tega pridobimo mi in naše žene! Ker imamo žene zaprte v hiši, se nam ni treba za nje bati, ker vemo, da nimajo prilike, da nas varajo, kakor pa vaše žene, katere vi naravnost silite k temu!«

Pošiljate jih v kopališča, kjer se ves dan valjajo na pol gole na soncu in prihajajo v neposredni stik s številnimi lepmi možmi; prirejate jim ples, ki samo imitirajo ljubavne kretnje in vzbujajo erotsko pozelezenje. In potem se še prito-

žujete, ako vas varajo! »Priložnost dela tatove,« pravi star pregovor. To velja predvsem baš za ženske!

Kar se pa tiče žensk samih, sem trdno prepričan, da so naše mnogo srečnejše nego vaše. One žive mirno, brez nepotrebnega razburjanja in harema. Zavedajo se, da imajo nad seboj svojega gospodarja, ne zavidejajo drugih žensk, ki so lepše in bogatejše in radi tega tudi nimajo nikakih izrednih želj in pozelezen. Siromašna žena, ki živi v haremu svojega siromašnega moža, je zadovoljna, in vesela, če ji mož prinese najznamenitejšo darilo in ji pokloni še tako ničvredno malenkost. Toda, ali bi ona bila zadovoljna, če bi prihajala v stike z drugimi in bi videla bogate obleke in darove, ki jih sprejemajo druge žene od svojih bogatih možev? Zato naše žene nikoli ne pozele neseča, kar se jim ne more izpolniti. Vi sicer pravite temu suženstvu in neenakopravnosti, toda jaz bi rad primerjal srečo naših žena in onih, ki so sprejele reforme Mladoturkov pod vodstvom Kemal-paše. Zame ni nobenega dvoma, da so naše žene mnogo srečnejše od onih. Ideje in reforme, ki jih je uvedel Kemal-paša, bodo morda uspevale v Turčiji, kjer imajo več stikov z evropskimi doseljenci, toda pri nas v Egiptu, v Arabiji in vseh ostalih afriških deželah, koder prebivajo muslimani, se ne bi moglo nikdar uveljaviti. Naša religija nam daje pravico do več žen, a baš radi tega smo mi obvarovani pred mnogimi družinskimi tragedijami in nesrečami, ki so pri vas Evropejcih tako česte in že skoraj vsakodnevne. Res je, da plača naša žena to svojo srečo, kakor vi pravite, s svojo svobodo, ali vse je le vprašanje, s kakega stališča se to premotri. Ali sreča ali svoboda, oboje na enkrat pa je nezdružljivo!

— **Nazadovanje porodov v Franciji.** Glasom statistike se je število porodov v prvem četrtletju ponovno zmanjšalo. Lansko leto je bilo v istem razdobju zabeleženih 199.815, leto pa samo 195.467 porodov. Število mrtvorojenih je padlo za 375, nasprotno pa se je povečalo število smrtnih slučajev pri nedoročenih otrokih za 2938. Skupno je bilo letos 204.391 smrtnih slučajev napram 186.376 lanskega leta. Število sklenjenih zakonov je padlo za 5517, a ločenih zakonov za 163.

— **Aeroplani motijo kokoši!** Neki fermer pri Lincolnu v Nebraski je vložil nedavno tožbo zoper upravo aviajske šole v bližini njegove farme, češ, da ropot motorjev moti njegove kokoši pri leganju jajc. Odkar se nahaja v bližini njegove farme letalska šola, so mu zlegle kokoši najmanj četrtino manj jajc, kot poprej, dasiravno jih vedno enako krmi. Zahteval je seveda nadomščilo in takojšnjo premostitev šole iz bližine njegove farme. Dočim bi pri nas morda nikomur ne padlo na um, pripisovati jalovost kokoši aeroplanom, in bi sodišča take tožbe sploh ne sprejela, si ameriška sodišča lomiyo glavo, kako tu razsoditi pravico in resnico.

— **Poroka v zaporu.** Bivši šef budimpeštanske policije, znani Nadosy, ki je bil v falsifikatorski aferi obsojen na 2-letno ječo, se je malo pred obsodbo ločil od svoje žene. V zaporu pa mu je menda postalo dolgočasno. Kakor poročajo budimpeštanski listi, se namerava sedaj z novo poročiti in sicer kar v zaporu, da mu po prestani kazni ne bo treba še le razmišljati, kako in kaj. Baje namerava poročiti neko lečeno, a sino bogato damo. Poroka se bo vršila v zaporu v prisotnosti mnogih odličnih oseb današnje Madžarske. Zapor se bo za kratek čas spremenil v pravcato modno revijo, ker je med povabljenimi gosti tudi več lastnic in ravnaletelj prvih modnih »eljev«. Ali mu bodo modžarske oblasti po poroki dovolile krajši dopust, da gre mlad parček na »ženitovanjsko potovanje«, se ni povsem sigurno, pa tudi v današnjih razmerah niti najmanj ni izključeno.

— **Radio v avstrijskih brzovlakih.** Čez dober mesec dni uvede avstrijsko prometno ministrstvo v avstrijskih brzovlakih posebne vagon, s pripravami za radio. Ti vagoni ni bodo nekaj časa fungirali kot poskusni vagoni in če bo za radio dovolj odjemalcev, se sploh priključijo normalnemu prometu. Potniki, katerim bo med vožnjo dolg čas, se bodo lahko proti malenkostni odškodnini preselili v radiovagon, ter bodo plačali 1 šilling na uro in poslušali koncerte in druge prireditve.

— **Razstava slik v Sarajevu.** Prošle dni se je otvorila razstava slik v prostorih sarajevske Trgovske akademije. Kolekcijo je razstavil mladi šibenški rojak Ljubomir Bašić, ki je študiral v Zagrebu, Beogradu ter v Rimu. Bašić je razstavil okoli 60 del.

J. Stjepušin - Sisak

preporuča najbolje tumbure, žice partiture, škole ostale potrebštine za sva glazbela. Odlikovan na pariskoj izložbi. — Cjenici franko

2177

Naobiljša kolesa so GRITZNER in šivalni stroji

za obrt, dom JOSIP PETELINC, Ljubljana. Pouk šivalne industrije. nja in umetnega voženja brezplačen.

Najnižje cene! Tudi na obroke!

INDIGO - COULEURS D'ANILINE.

Grande Fabrique Italienne de couleurs d'aniline et Indigo Synthetique entrerait en relation avec maison spécialisée à même d'introduire ses produits dans le marché yougoslave. — On exige références de tout premier ordre. — Ecrire à: „UC. 39 V.“, Unione Pubblicità Italiana, Milano.

2177

Naobiljša kolesa so GRITZNER in šivalni stroji

za obrt, dom JOSIP PETELINC, Ljubljana. Pouk šivalne industrije. nja in umetnega voženja brezplačen.

Najnižje cene! Tudi na obroke!

Inserirajte v Slov. Narodu!

Lepa vila v Mariboru v vode varni legi, Ruska cesta 13. 10 prostorov, vrta, se ceno prodaja. Vprašajte v hotelu Abizija, Trst. 2161

Zastopniki za prodajanje dovoljenih srečk se sprejmejo po vseh krajih. Merkur, Brno, Nová 20.

Sobica navadna se odda gospodu, naslov v upravi „Slov. Naroda“.

Polir z večletno prakso zlasti pri vodnih zgradbah se sprejme takoj. Naslov pove uprava tega lista.

Francoska linija, CIE. GLE. TRANSATLANTIQUE

HAVRE - NEWYORK

samo 6 dni čez morje. Dobra hrana in pi ača brezplačno.

Cie Chargeurs Réunis, SUD ATLANTIQUE,

Transport - Maritimes, za pomorske vožnje v Južno Ameriko, Avstralijo, Argentino in Kanado.

Tozadevna pojasnila in vozne listke daje zastopnik

IVAN KRAKER, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35. 57 T